

principium et natura mali secundum Manichæos, xxvii, 308, 323, 332.
 Hylen non posse esse principium rerum ostenditur, *ibid.* 542, 543. Absurda Manichæorum doctrina de hyle refellitur, *ibid.* 524, 549; xxxix, 3. Hyle communiter dæmonem appellatur, xxxviii, 538.
 HYMNES, xxix, 287.
 HYMNUSCOL. i, 422.
 HYNEXES est canticum continens laudem Dei, ix, 433; xiii, 61. Hymnus tria debet habere, et laudem, et Dei, et canticum, ix, 433; xiii, 61. Hymnorum canticum in ecclesiis, viii, 271. Hymnorum cantus ad altare instituitur Carthagine, xii, 525, 526. Impugnatur ab Hilario propagaturque ab Augustino, *ibid.* Hymnus sempiternus merces Sanctorum, xii, 81. Hymnus qui Domini nostri Jesu Christi dicitur, in Scripturis solet apocryphis inveniri, xii, 317, 318. Verba ejus sunt obscurissime posita, *ibid.* 317. Plura referuntur, *ibid.* 318. Hymnus trium puerorum ad Scripturam pertinet, iii, 17.
 HYMNIARE, vii, 540.
 HYPERBOLÆ quid, iii, 822; xxxv, 322.
 HYPERBOLUS, ix, 74.
 HYPOCRATES, xv, 68.
 HYPOCRISIS origo, que, xxvii, 471. Humane laudis aviditas hypocrisis sepe generat, xxxviii, 307. Hypocrisis fors luœt, intus lutum est, x, 424, 422.
 HYPOCRITA in corde non gestat quod oculis præterit hominum, xiv, 208. Hypocrita simulator est tanquam pronuntiatur persone alienæ sicut in theatricis fabulis, *ibid.* 208, 209. In Ecclesia, vel in omni vita humana, quisquis se vult videri quod non est, hypocrita est, *ibid.* 310.
 HYPOCRITA, xvii, 547.
 HYPOPSOMA. Hæc voce Augustinus in libro *Retract.*, c. 20, utitur ad significandum psalmi particulam, que a succientibus frequentius repetitur, xxii, 190; xiii, 492.
 HYSSOPS herba humilis, sed medicinalis, viii, 449. Hyssopus purganda pulmonibus aptus est, *ibid.* Hyssopus cordis mundandi symbolum, *ibid.*

I

IAMBIC pedes, qui, i, 353, 354.
 IAMBELICUS philosophus Platonicus, ii, 382.
 IANAS in Germanicana, xxxi, 431.
 ICAAT fabula, iii, 448.
 IECIOSENS concilium, xxxii, 382.
 IECTUS oculi, xiii, 437, 438.
 IDEÆ. Ideas Plato primus appellasæ perhibetur, xxxviii, 30. Ideas Latine possessus vel formas vel species dicere, *ibid.* 31. Quanta vis in ideis constituitur, *ibid.* Sunt idæe principales formas quædam vel rationes rerum stabiles atque incommutabiles, que ipse formate non sunt, ac per hoc æternæ ac semper eodem modo sese habentes, que in divina intelligentia continentur, *ibid.* Ideæ quarumlibet rerum ab æterno sunt in divina mente, *ibid.* 32. Ideæ Platonis, iv, 349, 350.
 IDIOSYNCRAS proprietates alienis lingue, vi, 3, 131, 132.
 IDIUSUM summum et incommutabile bonum, quod Deus est, xxx, 267. Idiopusum est, *Ego sum qui sum*, xii, 30. Sæu quod semper eodem modo est, xii, 29, 508. Idiopusum, nemo habet ex se, *ibid.* 32.
 IDIUSUM, interpretatur Transiensis eos, viii, 119, 120, 150; x, 3.
 IDOLA. Colentes similes idolis, quare, xii, 252. Merito homo deficit ab illo qui cum fecit, cum sibi præficit ipse quod fecit, ii, 401. Idololatram quinam dicuntur, xxx, 194. Idololatram falsa dicitur, xxx, 194. Idololatram physiologia rejectur, ii, 347. Idololatricæ principium, xxvii, 134, origo, iii, 353, 358. Idololatrica est superbia, xx, 45, et vanitas, xxxiii, 429. Idololatrica in Ægypto instituta multiplicior, multoque ignominiosior, xxxiiii, 6. Nulla major, nulla superstitiosior, x, 46. Ægyptiorum fermentis mandus profanatur, *ibid.* Ad idola facile convertebantur Judei, qui terranæ ac temporariæ felicitatem desiderabant, viii,

50. Idola, que colebant gentes promiserat Deus se eversurum, xxxii, 327. Ad tantam demeritam ducti erant homines, ut adorarent idolum, qui damnamere debent, *ibid.* Si adorarent fabrum qui fecerat idolum, manifestum est quia fabri melior quam idolum quod fecit, *ibid.*
 IDOLOLATRA. Dei in evolvendis promissis fidelitas, et ansa idololatram, xxxi, 326, 327.
 IDOLOLATRIA grande malum, vi, 473; xxxii, 324. Idololatrica peccata etiam supplicia sunt, xx, 46. Idololum cultores quam insanæ, xii, 251; xiii, 74, 75; xix, 30. Qui Deum vult habere cum multis, facilis efflorescet ut cum non habent, quam ut diis analis fallens misceret, x, 826. Idololatru contra idololatram doctrina vindicatur ex propheta, *ibid.* 324, 325. Idololatrica non potest defendi, ii, 353. Frustrâ dicitur a se non simulacra, sed quod simulacris significatur, coli, xx, 46; 47. Idololatricæ excusationes refelluntur, x, 457, 459, 461. Idololatricæ habent aliud quod probetur, xxxii, 324. Idololatrica aut punita aut coercita apud Judæos, xxvii, 373. a Moysæ punita, xxxii, 102. Idololum lucos et tempia et excelsa destruendo Ezechias et Josias destructa sunt, xii, 455. Idololum Domino servietur, xi, 435. Idololum frangendum in potestatem Danieli dando frangendum est, *ibid.* Josias leontibus ingerendo, Darius Domino serviet, *ibid.* 456. Idololum cultus vetitus et eorum tempia clausa per imperatorem leges, xii, 310. Idola, nisi legitima potestas datur, non debent, *ibid.* Idololatram in-frangenda, xviii, 246. *ibid.* 247. Eversis justis querimonie, *ibid.* 247. Eversis idolis non exinde Romanam cladem accidisse, *ibid.* 248, 283. Idololatrica crimen justè ab imperatoribus vindicari fuisse, *ibid.* Ad idola facile convertebantur Judei, qui terranæ ac temporariæ felicitatem desiderabant, viii,

in iste, ut ab iis vovebant quotquot ex illis occidebant, xi, 449, 450.

IDOLATRIA, excommunicatione punienda, xxxv, 79. Idololorum rejectio predicta, ii, 400; iii, 477, 484; xiii, 383. Idololatria destructa contrariis causis, quibus instituta fuit, ii, 404, 405. Idololatria per Christi nomen et Christianorum fidem juxta prophetias eversa, xiii, 381, 382. Idololatriam subvertit gratia verissimi Salvatoris, ii, 400. Idololatria pro idolo suo irascitur Christo Domino suo, qui si pro idolo suo irascetur servo suo, dammandi erant, x, 481. Idololatri non irascendum, sed pro illis orandum, xviii, 249. Idololatrie species variae, iv, 373, 374. Idola cordum, xxxvii, 32. Si labor idolo sicut figuram, ita et cor daret, ab idolo ipso adoraretur, xix, 203. Idololatria quam in corde nostro ex consuetudine visibilium consistere conatur humanae cognitionis infirmitas, xxxix, 399. Idololatria unde avaritia, xviii, 593.

IDOLATRAE, Reprehenduntur in idolo conviventes cum Paganis, xviii, 240. Quidam Majoris alicujus metu recumbentes in idolo, *ibid.* 241, 242. Inepia excusatio recumbentium in idolo, *ibid.* 244. Satius est emori fame, quam idololatriis vesci, xxxv, 266, 267. Si quis dubitat de aliqua carne an idololatria sit, et non est immolabile, si eam cognitionem teneri quod non est immolabile, et ea vescatur, non inique peccat, xxxviii, 466. Non peccat qui cibum potestescens manducaverit, quem prius tanquam idololatriam respuit, *ibid.* 464. Quod certo cognoscitur esse idololatriam, melius est manducare etiam ad id periculum mortis, nec illa sit occasio scandali. Si vero non esse idololatriam scitur aut ignoratur, sine illo conscientiae scrupulo in usum necessitatis assumitur, *ibid.* 466. Christianus non debet ulli re aliqua in honorem deorum alienorum, licet animam contemnat, nec eos autem non vident, ad eos honorandos addiscit, *ibid.* 463. Idola, templa, licet possunt in usus communes, vel in honorem veri Dei converti, *ibid.* Christiano licet ulli olerere quod nascitur in horto templi idoli, fonte, puteo qui in templo est, etiam si aliquod sacrificium

in puteum vel fontem projiciatur eo animo ut aqua sacrificetur, *ibid.* 463.

IGNAMA, interpretatur Terrena, ix, 106.

IGNEM gens Edom ab Esau prophegata, iiii, 360; vi, 175, 176. Interpretatur vel Sanguinei, vel Terreni, viii, 464; x, 134. Ignem ab Israelitis tributarii facti per David, vi, 132.

IGNAVIA, Otio ad pietatem, non ad ignaviam fruendum, xxxviii, 468.

IGNIS principium terrae juxta Stoicos, ii, 369, et ab eis ut deus habitus, *ibid.* 370. Ignis perpetuus Vestae dicendus, *ibid.* 107, 108. Ignem aere esse superiorem probatur, v, 193. Super aërem purus ignis esse dicitur coelum, *ibid.* Quare ignis reperitur inferiori parte aëris corruptibilis, *ibid.* 228. Etiam iste ipse ignis laudabilis est, iiii, 66. Ignis inferior omnia penetrat, ut motum in eis faciat, v, 224. Non potest frigescere, *ibid.* In aliud elementum verti potest, *ibid.* 227. Non potest in caelestem superiorem tranquillitatem evedere, *ibid.* Igni aliquid castitatis tribuerunt antiqui, ii, 480. In igne mira sunt plurima, quam non possunt explicari, iv, 161, 171. In igne vivere animalia, Augustino ignotum, xxviii, 218, 219.

IGNIS Spiritus sanctus, xviii, 303. Utrum oculis an spiritu visus sit ignis super Apostolos in die Pentecostae, disputari potest, xxx, 536. Ignis cur prius in sacramentis, in catechizando et exorcizando adhibeatur, ix, 234.

IGNIS symbolum adversitatis, sicut aqua prosperitatis, ix, 234. Tentatio tribulationis, ignis, xviii, 303; xxvi, 143; xxxviii, 230. Ignis per quem uniuersusque opus probatur, vii, 375. Quis ille exuratur, quis non, xxxv, 143. Ignis fornacis diversa agit, paleam in cinerem vertit, auro sordes tollit: sic tribulatio, vii, 294. Ignis nomine pena intelligitur, vi, 540. Ignis Christi adventum praecedens tum in penam malorum, tum in salutem redempturum, x, 431. Ignis ultimi judicii qualiter non timeatur, viii, 408. Ignis purgatorius post hanc vitam, xxvi, 143; xxvii, 477, 478; xxxviii, 230. Aliud igne non laedi, aliud per ignem salvari, vii, 376. *Vide* Purgatorius.

IGNEM quo puniuntur peccatores, neque esse ignem verum, neque aeternum, Priscillianista praedicabant, xxxi, 436, 443. Ignis gehemna pro dolore animi infuictuose penitentis ponitur, secundum aliquos, iv, 176, 179. Ignis aeterni penae conjuncta exclusioni a regno Dei, xix, 875; xx, 576. Ignis gehemna, pena peccatorum futura; ignis concupiscentiarum, pena eorum praesens et occulta, ix, 46, 48, 50. Ignis gehemna ignaviam fruendum, xxxviii, 468. Ignis supplicio hominum et damnatum legitur attributus, *ibid.* 180. Quomodo spiritus ab igne corporeo possunt torqueri, *ibid.* 181. Ignis inferni aeternus et combustio aeterna, xxvi, 70. Ignis aeternus, iv, 107, 108. Non est aeternus sicut Deus, xxx, 268. Ignis aeternus non est malus, *ibid.* Ignis aeternus pro diversitate meritorum alius levior, alius futurus est gravior, xv, 191. In qua mundi parte futurus sit ignis inferni, nemo novit, *ibid.* 107, 108.

IGNORANTIA et infirmitas, duae peccati causae, xxvi, 152. Ignorantia et infirmitas vilia sunt, quae impediunt voluntatem vel ab opere malo abstinendum, xxxiii, 358. Etiam per ignorantiam facta quaedam improbantur, et corrigenda iudicantur, xxvii, 393. Peccata sunt, *ibid.* 392. Ex ignorantia, in malum aliquid concupiscit, peccatum est, iv, 487. Ignorantiae peccata, xxxiii, 328, 329, 496, 546; xxxv, 423; xxxvi, 278, 279, 472. Quaeam sint, xxxviii, 463. Ignorantiae peccata dicuntur peccata humana, vi, 432. Peccata ex ignorantia sunt voluntaria, iv, 79. Quaedam peccata necessitate peccatum, xxxvi, 278, 279, 280. Graviter peccat sciens, quam nesciens, xxxv, 407. Nec ideo tamen ad ignorantiam tenebras confingendum, ut in eis quisque excusationem requirat, *ibid.* Ignorantia duplex, scire nolenium, et simpliciter nescientium neutra excusat, *ibid.* *Vide* Scientia.

IGNORANTIA non est luxu excoisus, xli, 63. Nec ignorantia exiusta et a pena liberet, xxxv, 466. Ignorantia quatenus excuset, xxxii, 365. Ideo vocatur inexcusabiles, qui scientes peccant, quia hi etiam proprio iudicio se vident inexcusabiles, xli,

63, 64. Ignorantia et difficultas quandoque deputatur ad culpam, xxxvii, 546. Ignorantiam perfectam, iustitiam nomine puniuntur Iulianus, xxxv, 214. Ignorantiam et oblivionem non subjicere peccato quoniam non secundum voluntatem, sed secundum necessitatem veniunt, Coelestii doctrina, xxxiv, 85. Ignorantia et difficultas ad inserendum iustis damnationis pertinent, xxxvi, 190. Ignorantia, pena primi peccati, iv, 284. Ignorantia et difficultas penae iusta de hominis damnatione veniens, xxxvii, 516. Non ex vitae propria peccatis, *ibid.* 329. Ignorantia parvulorum quanta, *ibid.* 329, 330. Ignorantia malum etiam in baptizato, xxxv, 423. Ignorantia et infirmitas, vel non omne quod voluerit, possit, ex occulto praesertim ordine verti et inscrutabilis Dei iudicis, xxxix, 84. Peccata dicuntur, quia de peccato libere voluntatis originem ducunt, xxvii, 392. Sunt peccata iustissima peccata, *ibid.* 392. Ignorantia ipsa in eis qui intelligere non licent, sine dubitatione peccatum est; in eis autem qui non poterunt, peccata peccata, xli, 64. Quamvis Manichaei ex suppositione concensum sit, ignorantiam et difficultatem non esse supplicium, tamen de peccato originali contra Pelagianos defendenda, xxxvi, 480. Esi ignorantia et difficultas essent primordia naturalia hominis, nec sine culpando foret Deus, sed laudandus, *ibid.*

IGNORANTIA et difficultas vincii possunt, quomodo, xxxviii, 546. Ignorantia non quomodo non tantum animi, sed et consuii potest in hae vitis, xxxv, 423, 424. Unde minuitur, *ibid.* Ab ignorantia liberari non potest homo, sine labore, dolore, timore, iv, 281, 283. Melior est fidelis ignorantia, quam tenebrarum scientia, xvii, 404. Non erubescendum est homini confiteri se nescire quod nescit, nec dum se scire mentitur, ut nequam se nesciat, xxi, 27. Ignorantiae confessio, gradus est scientiae, xxi, 53. Melius est nescire quam errare, xv, 263. Ignorantia in Deo rebus magis pia est, quam praesumptiva scientia, xix, 17. Si pia confessio ignorantiae magis, quam temeraria professio scientiae, *ibid.* Ignorantiam tantum magis eligit Aug. confiteri, quam

fallas scientiam, *xxi*, 94, 95. Ignorare se originem animæ, sicut alia multa, Augustinus petentibus fatetur, *xi*, 330, 344. Ignorantia rerum aliquarum qui patienter ferenda, *ibid.* 448, 450. Qua de causa etiam in doctis hæc a Deo permittitur, *ibid.* 330. Ignorantia quantum doctæ Spiritu Dei, *xxxix*, 488. Aliud est ignorare, quod necesse malum est, aliud, quod sciri vel non potest, vel non opus est, vel ad vitium quam querimus indifferens est, *xx*, 246. Non valde curandum si res mundane ignorantur, *xviii*, 274. De qua ignorantia dictum sit, *Quæ ignorabitur*, *xx*, 362. Ignorabit-ne aliquid Christus, *viii*, 21, 22. Ignorabit Christus peccatum? et hoc non iudicando, sed non committendo, *ibid.* Nescire Deus dicitur, quomodo ars non novit vitia, *viii*, 22. Ignorantia symbolum, tenebræ, *viii*, 14; *xviii*, 503. Ignorantia mater admirationis, *xxv*, 389. Ignoro, idem aliquando ac non approbo, *xvii*, 46; *xx*, 306; *xxxviii*, 130. Ignoratur, quod alienum est ab opere, *viii*, 22.

IGNOSCERE. Dei est non noscere; non noscere autem, non animadvertere, se non vindicare, *ix*, 489, 490. Ignosci melius, quam agnosci Deus, *ibid.* Ignoscit Deus contenti, sed se ipsum punienti, *viii*, 448. Aliquando est Deus ignoscit in futuro seculo, et corrigit eum in isto, *ibid.* 452. *Vide PACERE.*

IGNOSCENDUM fratri, *xviii*, 632; *xx*, 404; *xxi*, 329. Cuius ignoscendum veniam postulasti, *xxi*, 48. et etiam nolent peñtere veniam, *xx*, 406. Ille tantum excuset veniam, cuius culpa certissima est, *xxviii*, 430. Ignoscendum fratri toties quoties, *xviii*, 405, 630. In hoc genere operis boni excessiva nulla est, ubi sola voluntas, tota facultas est, *xx*, 401. Ignoscens homini nihil perdit, charitate amplior donum redit, *xvii*, 523, 524. Ignoscendi misericors mansuetudo non ad hoc valet ut sit iniquitas iniqua, *xxxix*, 369. ac disciplina negligitur, *xviii*, 408. Ignoscendum est aut placentium ex charitate, *xi*, 219, 221.

IGNOTUS sibi quisque est ante interrogationem tentationis, *ix*, 65, 66.

ILLA seu Rhea mater Romuli, *iii*, 459. Iliam de Marte concipisse geminos voluit, *ibid.*

ILLUM eversum a Fimbria, *ii*, 117. a Grecis, *ibid.* 130, 131. Ila excaidum dii patri non impederunt, *ibid.* 117, 118.

ILLE, loco nominis proprii apponendi, *xix*, 516.

ILLECEBRÆ seculares contemenda, *xxvi*, 360. In omnibus illecebris huius mundi tria sunt, aut voluptas, aut curasitas, aut superbia, *xx*, 498, 499.

ILLECEBRARE. Imaginem iustitie allecant prætereunde amasit, ut vicem sibi reddi quodam modo flagitant ab eis animis quos illecebrare molitur, *xxv*, 489.

ILLICITUM est, quod lex illa prohibet, qua naturalis ordo servatur, *xxix*, 32. Peccati quæ delectationem illicite relaxat, potius quam refrenat, *ibid.* An si aliqua rationalis creatura, quam nihil possit illicitum delectare, magna quædam exhibetur, *ibid.* et seq.

ILLUMINATIO duplex spiritalis, et corporalis, *xxxiii*, 299, 300. Illuminatio per fidem est, et illuminatio per speciem, *xvi*, 301. Illuminationem per gradus alii Patrem usque recurrere, sententia Ambrosii, *xxx*, 5, 6, 7, 8, 9. Illuminatio non conversione ad Deum, non conversione ad se ipsum, *vii*, 327, 338.

ILLUSIO, magna persecutio, *xv*, 78. Sicut poena anime illusio, sic premium anime veritas, *viii*, 433. Illusiones anime quantæ sint, *ibid.* 432, 433. Perfecte illarum cessatio, manus Dei, *xxv*, 262. Illusiones nocturnæ involuntariæ sicut, nihil minus penitende, *ibid.*

IMAGINATIO quid, *v*, 584. Imaginatio quod nihil aliud est, quam plaga inflicta per sensus, *xxxviii*, 266, 267. Imaginatio non est quod corporeum, *v*, 391.

Imaginandi vis explicatur ex facultate quam habet animus delectari vel addeci quæ sensu est actus, *ibid.* 269. Imaginatio corporis in animo melior est, quam species corporis, similitudo vero Dei non ita, *xxx*, 426. Vis imaginatiois natum in fetus, *v*, 161. Imaginariæ formæ ab aspectu intimo quam difficile abiguntur, *xi*, 442. Quid agendum ut abigantur, quæ sensu est actus, *ibid.* 269. Imaginatio quomodo ad fidem nititur, *xxx*, 397. Duo mala vitanda animo dum imaginatur, *ibid.* 460. Imaginatio gaudet peccata et volatilia, *v*, 391.

IMAGO similis ei cuius imago est, *v*, 150. Imaginum triplex genus, rerum sensurum, putarum, ratarum, *xxxviii*, 267. Imaginem habemus in corde imaginum, *xxi*, 351. Pressam eorum qua cogit, *ibid.* 351. Imagines rerum non a se, sed a sensibus habet plantaria, *xxxviii*, 266, 267. Imagines quomodo formentur in animo vis potest explicari, *xx*, 298. Imagines corporum non sunt corporeæ, *ibid.* Imagines corporales spiritu cernuntur per aliquam licet incorpoream, tamen similitudinem corporis, *ibid.* 448. Imagines dormientium, formentum, etc., unde, *xxx*, 459. Imago, æqualitas, et similitudo non idem sunt, *xxxviii*, 119, 120. Imagines, earum rerum quarum imagines sunt, appellari nominibus solent, *ibid.* 209, 242. Imagines non reddunt majores ingentia specula: in parvis autem speculivis, et si magnæ facies sese opponat, brevissima imago pro modo speculi formatur, *ibid.* 259. Inter imaginem et similitudinem quodnam discrimen, *vi*, 484. Imago pecudis in homine, *xxx*, 486.

Imago Dei duplex, *xvii*, 247. Aliud est imago Dei, aliud ad imaginem Dei: utrumque de homine dicitur; de Christo, nominis primum, *xxi*, 509, 510. Quomodo creatura Dei imago dicenda, *xxx*, 461. Quomodo ad imaginem Dei est homo, *xxv*, 321. Imago Dei intus est in homine, non in corpore, *vii*, 409, 511. Imago Dei in mente, *viii*, 260; *xxvii*, 26. Imago Dei in immortalitate anime rationalis querenda, *xxxii*, 7, 9. An imaginem Dei non portabat mulieris mens, *v*, 362, 363. Imago Dei in Adamo mansit post peccatum, sed deformata, *xii*, 537, 538. Non est omnino deleta aliud est in homine peccatum delevit, instaurat gratia, *v*, 368; *xxxviii*, 456, 457. Gratia iustitie, *ibid.* Imago Dei quomodo reformatur in homine, *xxxii*, 30, 31, 32. Sine Dei gratia reformari non potest, *xii*, 432, 436. Imago Dei per viam pervasam perturbatur, *ix*, 510. Digni sunt ut in civitate sui Deus ad nihilum redigat imaginem Dei ad nihilum redegerunt, *ibid.* 454. Quandonam homo ad imaginem Dei et secundum quid factus, *xxx*, 121, 122. Quandonam in eo perfecta Dei imago, *xxxii*, 25; *xi*, 49, 50.

Imago sua Deo reddenda est, *xi*, 466. Pretiosissimum est in homine ignis depositum, *v*, 301. Imaginem Dei vere constituit, qui et semper adheret, *ix*, 403. Aliud est imago et similitudo Dei, aliud ad imaginem et similitudinem Dei, *xxxviii*, 36. Velle Deo similem esse, in uno sensu laudabile, et in alio vitiosum, *ix*, 401, 402. Incipit similis fieri, dum displicet tibi dissimilem esse, *ix*, 510. Imago Dei veritatem querit, non vanitatem, *xviii*, 486. In homine tuæ perfecta erit Dei similitudo, quando Dei perfecta erit visio, *xxxii*, 33, 35. Imago alia hominis terrestis, alia hominis celestis, *xxxviii*, 579. Imaginem celestis et terreni hominis quomodo portemus, *v*, 361. Imago Dei non diabolo subijcitur, nisi iudicio Dei, *xxxvii*, 401. *Vide PECCATUM ORIGINALIS.* Imagini Dei mollo peccato fuscato iustum erat ut videretur stabilis tribueretur, *ibid.* 578. *IMMACULATAS* nostra ex peccato, *xviii*, 489.

IMITATIO DEI, *xviii*, 632. Imitatio perversa Dei in peccatis, *xii*, 502, 503. Imitari Deum diaboli voluit, sed habere contra illum potestatem, *ix*, 403. Patienter Dei erga peccatores ab hominibus imitanda, *xx*, 209, 210, 211, 212. Imitatio Christi melior dilectionis fructus quam ei rependere possumus, *xxi*, 73, 74. Christus passio nihil prodest, nisi huius qui sequitur vestigia eius, *ibid.* In quo Christus imitari debeamus, et in quo non, *x*, 298. Imitari vias Christi, *ibid.* Imitatio est intrare per pinnam, *ibid.* Imitatio honorum et ipsius Christi, *viii*, 488. Imitatio Martyrum, *xxi*, 89, 90, 160, 312, 313. Honorare et non imitari, nihil aliud est quam mendaciter adulari, *ibid.* 160. Non parva parva imitationis est, meliorum conagere virtutibus, *xx*, 484. Imitari velle hominem, et ab homine turbam si volueritis, inter paucos angustum viam ambulantes non eritis, *xx*, 157. Quo eligere debeamus imitandos, *ibid.* 181. Imitatione dignus sunt ut in civitate sui Deus ad nihilum redigat imaginem Dei ad nihilum redegerunt, *ibid.* 454. Quandonam homo ad imaginem Dei et secundum quid factus, *xxx*, 121, 122. Quandonam in eo perfecta Dei imago, *xxxii*, 25; *xi*, 49, 50.

lorum, xix, 174, 237. Imitatione peccatorum, xxxvi, 348. Imitatio praepositorum, xxi, 1. Imitatio plerumque improbanda, quamvis quod imitandum proponitur, non improbetur, xxviii, 70. Non imitatione sola peccatum intravit in mundum, xxxvii, 339. *Vide Peccatum*. Non imitatione imitatio, sed regenerationem opponit Apostolus generaliter, cum de Adam et Christo loquitur, xxvii, 447, 448.

IMMACULATI sunt, qui sunt sine crimine, xxxv, 33. Quia in hac vita sunt immaculati, licet non sint omnino sine peccato, *ibid.*

IMMORTAS Dei. *Vide Deus*.

IMMORTALITAS sub Deo aliquo modo colibetur, xxx, 239.

IMMORTALI est Deo mori, xxi, 30.

IMMORTALITATE per Christianos vesci prohibuit Apostolus, xxix, 173, 174.

IMMORTALITAS vera, xviii, 258; xx, 409. Immortalitas Dei, vere immortalitas est, xviii, 258; xxxi, 45, 46. Immortalitas animae probatur, quia ipsa subiectum est disciplinae quae semper est, i, 210; xxv, 463. Probat et ex ratione numerorum quae est immutabilis, quaeque animae non sine vita inharet, i, 223, 224, et quia ratio quae immutabilis est, ab omni separari nequit, *ibid.*

IMMORTALITAS animae non potest, *ibid.* 233. quia non habet contrarium, *ibid.* 236. quia cognoscit veritatem, xxxviii, 260. quia veritati, a qua est animus quod est, quatenus ipsa est, nihil contrarium, i, 236, 237. postremo quia non potest in aliud mutari, i, 238. Immortalitatem animae humane melioret philosophi scriptis defendunt, xi, 287. Pherecydes Assyrius primus apud Graecos de immortalitate animae disputavit, xxxix, 312. Pythagoras Samius audita de immortalitate animae disputatione, ex athleta factus philosophus, *ibid.* De immortalitate animae dubitant, quia vir, visus divinis eruditur, xi, 287. Immortalitas hominis duplex, prima quae poterat non mori, secunda qua non poterat mori, xxvi, 167, 168. Immortalitas alia maior, alia minor: minor quae potest non mori, xxxvii, 546. Major qua quis habet ut mori non possit, *ibid.* 547. Quam immortalitatem per-

didit Adam, *ibid.* 546. Adam potuit non peccando mutari ex minore immortalitate in majorem, *ibid.* 547, 548. Adam si non peccasset, sine mortis interventus accepturus erit non posse mori, et non posse peccare, *ibid.* 450. A via minore ubi et mori et non mori posset Adamus, per obedientiam custoditam pervenisset ad vitam aeternam, ubi mori non potest, *ibid.* 376. De legum via immortalitas adae subministrabatur, *ibid.* 346. Immortalitatem corporis amisisse Adam dici potest, cum propter peccatum ad eam pervenire non possit, v, 368, 369. Primi hominis peccato natura nostra mutata ex possibilitate immortalitatis, in necessitatem mortis, xxxvii, 433. Immortalitas primi hominis alia ab immortalitate quae erit post resurrectionem, xxxvii, 242, 244. Immortalitas Adae fuit posse non mori, beatorum erit non posse mori, iv, 312, 313. Immortalitas illa extrema totius hominis, erit corporis perfecta sanitas, xxxix, 371. Immortalitas et incorruptio corporis de salute animae existit, iv, 483. Incorporea quaedam excellentia est, xi, 515. Immortalitas non dolet et abstracta est enim omnino corruptio, viii, 547.

Immortalitatis et incorruptionis desiderium in nobis, xxxix, 268. et beatitudinis appetitus a naturalis, xxxv, 233. Immortalitatis merces et desiderium reddetur in hoc saeculo, jam non esset fides, xxxix, 380. Immortalitatis pignus nobis est nostra a Christo assumpta mortalitas, xii, 508. Sicut Christus mortalis non de sua, sed de nostra substantia, sic nos immortales, non de nostra substantia, sed de illius, *ibid.* Immortalitas hominum, si non peccasset, male a philosophis quibusdam negatur, iii, 138.

Immortalis quis dupliciter dicitur, xxxvii, 512, 513. Immortale inter et aeternum quoddam discernit, xxxviii, 8, 9. Immortale est imperium quod creatur in tempore, xi, 384. Immortalis creatus est primus homo, quatenus poterat non mori, v, 366, 367.

IMMUNITAS ut ab altero depellatur, an alieni faciendi injuria, xxvi, 451. Immunitas in escis nulla reputatur, sed ab his abstinetur concupiscentiae refrenandae

causa, xx, 86, 90. Immundus quomodo nihil est mundum, xii, 94, 95. Immundum non tangendi preceptum qui intelligitur, xviii, 461. Animalia in Veteri Testamento prohibita, non natura sed significatione immunda deputabantur, xxviii, 276, 277, 282.

IMMUTABILITAS solius Dei est, xix, 352. Deus non ideo mutabilis, quia aliud in Veteri Testamento, aliud in Novo sibi iussit offerri, xxxix, 323.

IMMUTABILITAS dum mala pati nolunt, graviora patiuntur, xxvii, 4.

IMMUTABILITAS in Deo ex natura sua, in homine ex munere Dei, iv, 312. Utrum sit aliqua rationalis creatura quam nihil possit illicitum delectare, magna questio est, xxix, 33.

IMPERARE bene inferiori se non potest anima, nisi superiori se non fuerit designata servire, viii, 342. In domo iusti viventis ex fide, citius qui imperant, serviunt iis quibus videntur imperare, iv, 41.

IMPERATOR in unquoque hominum intus est, in corde selet: si bonus bona jubet, bona fiunt; si malus mala jubet, mala fiunt, xiii, 46.

IMPERATOR de religione dicere fas est, xxxi, 334, 335. Ad imperatorum curiam non terrena tantum pertinent, sed et ne quis in res divinas impone peccet, xxxix, 263. Possidius Acaemius navigavit ad imperatorem Galenus causam Ecclesiae suae, xxxix, 222. *Vide insuper notae* (34) *quasdam operum luminis*. Imperatores Christiani quidam habent in laeteticis et schismaticis coeercendis ac puniendis, xxxi, 136. Valentianus, Gratianus, Theodosius, et filii eius, iudicium Constantinii in Caeciliani causa firmissime custodierunt, xxxix, 304, 305. Donatistas male excutiunt Catholicos quod Ecclesiae causam apud imperatores agerent, cum et id esse imperatorum, xi, 81, 82. Donatistae dicunt ab imperatoribus Christianis contra inimicos Christi non debere Christianos aliquid postulare, sed ipsi priores fecerunt, xxxix, 143; xi, 444. Maximianistas per potestates terrenas persecuti sunt, xxxvii, 475, 476; xxxix, 78. Et tamen adversus

Catholicos querebantur de persecutione per potestatem iudicariam, quam ipsi interpellant, *ibid.* 143, 144. Imperator Julianus desertor Christi supplicibus Rogatiano et Pontio libertatem perditionis parti Donati permisit, *ibid.* 314, 331. Immoitur querunt Donatistas quod Ecclesiarum suarum dissolutione ad Catholicam transire iusserunt imperatores, xi, 468. Imperator non tantummodo savendi licentiam Caerthodanistis, sed et eos ad unitatem Catholicam coeercendo redigere satagit, *ibid.* 463. Imperatores Catholicos cogunt Donatistas ad unitatem, xxviii, 42. Imperatorum constitutiones in Donatistas, vii, 227; ix, 43. Schismaticorum testamenta irritantes, xviii, 67. Imperialium legum utilitas, sive pro veritate contra falsitatem, sive pro falsitate contra veritatem feruntur, xi, 446. Iherosolymensis civitatis Augustini ad unitatem Catholicam imperium legum timore conversa, xxxix, 185. Si quid ab imperatoribus pro utilitate Ecclesiae petitur, non tamen speratur in eis, xxxix, 423. Imperatores Catholicos Scripturas sanctas non permittit scire, temere adhaerere Petilianis, *ibid.* 116. Et persecutiones accusare, *ibid.* 418. Imperatores ac iudices Catholicos persecutionem Donatistas faciendo perisse, male probat Petilianus, *ibid.* 106, 113. Imperio Romano per imperatores Christianos mala occidisse nobis immemori oblitus quaedam diem et consulat habent, quod non habent, xxxviii, 113. Imperatorum Christianorum felicitas, i, 266. Imperatorem quidam contempit de loco munito, ix, 372. Imperator Orientalis, xviii, 41.

IMPERAT proprophetis, 186. Imperium Occidentale posterius tempore sed magnitudine illustrius, *ibid.* 244. Imperii potestas a solo vero Deo est, *ibid.* 261, 262. Via ad imperium virtus, *ibid.* 241, 242. Nihil interest sub cuius imperio vivat homo mortuus, si illi qui imperant, ad impia et iniqua non cogant, *ibid.* 250. Imperii nobilissimum emittentissimum culmen ad sepulchrum piscatoris Petri submissio diademata supplicat, xli, 306. Imperium hominis in

homines non est ex ordine a Deo primitus instituto, *iv*, 41.

IMPERFECTUS. In Christianis adhuc carnalibus nondum perfectis moribusque Spiritus sanctus perficit quicquid deest, quia ab unitate corporis non recesserunt, *xv*, 527.

IMPERIATA non est parva poena huius vite, *lv*, 187.

IMPERIATA proprie quid, *viii*, 450. Imperiata est Deus, et in aliis eam punit per damnationem, et in aliis admittit per justificationem, *xxviii*, 478. Impius iustificare majoris est misericordiae, quam iustus creare, *xvi*, 166. Sicut magna pietas paucorum est, ita et magna impietas, *xviii*, 281. In ipsa impietate quanto magis damnabile vitium, tanto certius natura laudabile, *xxxv*, 53, 56.

IMPIETAS nomen etiam levi peccato tribuitur, *vi*, 517. Unum genus, una conspersio, una massa est impiorum imitatione sibi commemororum, *xxix*, 406. Cum omnibus impiis quibus caput est, quasi cum quodam corpore suo unus est diabolus, *xxx*, 226. Impiorum alii magis, alii minus peccant, unde, *xxxvi*, 383. Impii stulti, *vii*, 9. Impii nec bona futuri aequali cogitare sciunt, *vii*, 425. Impii sepe bona adipiscuntur in hac vita, tanquam boni sint, *iv*, 71.

Impiis occulta dispensatione divina videntur data tempus florere atque regnare, *vi*, 444. Beneficentissima providentia omnipotens Deus terrena felicitatem concessit et impiis, ne pro magno quaereret a bonis, *xv*, 17. In Psalmo LXXXII inducitur homo penitens quod Deo pro mercede terrena servituri; et agnoscere intendens quare impij felicitate terrena floreat, *ibid.*

Impii florent falsis bonis, perunt veris tormentis, *viii*, 306. Impii immerito pios irident, quod felicitatem suam sperent, non possident, *xii*, 53. Impii miseri et quando felices vocantur, *ix*, 443; *xii*, 53. Impii non vivunt, sed vivere sibi videntur, *ix*, 52. Impiorum vita comparatur cum herba, quae per hyemem viget, in aestate arcescit, *viii*, 388. Impii homo comparatur, *vii*, 116. Impius pascatur cibo superbie, *ix*, 47. Impiorum corda abyssus, *iv*, 84. Conscientia scelerati hominis, carceres

et inferos, horrendis et ponalibus tenebris vincit, *xv*, 202, 203. Impiorum potest esse similis poena, sed dissimilis est Martyrum causa, *xi*, 447.

IMPII tentant, *v*, 521. Impius persuadens impietatem homicida, *vii*, 43. Plus sibi nocet perversus, quam alius, *xii*, 203. Impii moribus suis pios persequuntur, *iii*, 520. Impii quare a Deo creati, *xxxix*, 338. Quo sensu boni dici possunt, *ibid.* Impii habent locum suum quem in rebus implent pro utilitate sanctorum, *v*, 522. Impius pio vivit, et peccator iusto, *iv*, 358. De pravis impiorum moribus dolere, pios prodest, *iii*, 521. Impiorum correctio, maximum pios gaudium affert, *ibid.* Impio locus hic inter iustos, non in altera vita, *xxi*, 54. Impiorum expulsio a Deo, *vii*, 149. Poena impiorum interminabiles, *iv*, 31. Non iudicandum de Deo e temporali impiorum felicitate, *xxii*, 297. Impii, mundi nomine nuncupati, *xvi*, 239. Impiorum objectiones contra immolationem Filii Dei, *xxxiii*, 403.

IMPROBENTIA peccatum in Spiritum sanctum irremissibile, *xviii*, 303, 304, 317, 318. Et desperatio et spes causa impotentiae, *xvii*, 340. **Vide** **POENITENTIA**.

IMPROBITAS manus antistes in oblatione altaris populos suos Deo offerunt, *xi*, 179.

IMPROBITAS conversionis et fidei, quae et unde, *xvi*, 84. Impossibilia Deus non jubet, *xxvii*, 519, 548. **Vide** **PRECEPTUM**. Non posse interdum dicitur, quod potest per potentiam, sed non potest per iustitiam fieri, *xxxiii*, 218. Non posse aliquando ponitur pro nolle, *xvi*, 80.

IMPROBITAS cum videtur Psaltes mala, non optat, sed providet, *xviii*, 477.

IMPROBITAS omnis est imbecillitate animi venit, *xiv*, 185.

IMPRUDENTES est, qui sibi non prospiciunt in futurum, *viii*, 279.

IMPUDICITIA quid, *xxxv*, 282. Quanto late patet, *xvii*, 230. Impudicus amor non est amor, *xxi*, 248, 249. Impudici non modo Ecclesiarum ministerio, sed ipsa etiam sacramentorum communione non digni, *xxxviii*, 304. Impudicia excommunicatione puniendi, *xxvii*, 79.

IMPUNITUM non potest esse peccatum,

IMPUNITUM est, *ii*, 354. Incarnationem negarunt Platonicus, *ibid.* 503. Contra eos astruitur, *ibid.* 504. De incarnatione Verbi doctrina Manicheorum, *xxxv*, 303. Apollinaristarum error, non esse in Christo animam aut mentem hominis, *xxv*, 166. Deum hominem factum negat Leporius, ne qua divina substantia indigna mutatio vel corruptio sequeretur, *lxi*, 233. Incarnationis necessitas, ut redimeretur, *xxi*, 157. Christus incarnatus ex virgine, pastor, ovis et arces, *xxiii*, 70, 71. Incarnatio Domini idonea testibus est confirmata, *ibid.* 71, 72. Immaculate incarnationis modus exolvitur, *ibid.* 84, 85. Bonitas Dei ostenditur in mysterio incarnationis, *ibid.* 174. Incarnatio Verbi, *xxiv*, 157. Incarnationis mysterium verbis in invicem contrariis explicari videtur; nulla vero adest contradictio in Ecclesiae doctrina, *ibid.* 170. Credendum firmiter quae sancta tenet Ecclesia de hoc mysterio, specialiterque de utraque Christi nativitate, quibus differentia et similitudines exponuntur, *ibid.* 171. Cum grato corde considerandum mira beneficia nobis collata in incarnationis redemptionisque mysterii, *ibid.* 172.

Incarnatio Verbi, *xxv*, 213. Incarnatio Christi omnium miraculorum prestantissimum, *xx*, 168. Incarnatio Verbi ineffabilis, *xxvii*, 90. Quid de incarnatione credendum, *xxx*, 365. Verbum natione credendum, quomodo eo quo creaturis ceteris adeo, quomodo eo quo creatur et illo fecit unum, *xxxix*, 341. Homo vero incollitur, *xl*, 366. Caro accedit ad Verbum, non perit in carne Verbum, *xx*, 538. Verbum Dei susceptio carne non mutatum, *xxxv*, 307. Tione carnis non mutatum in incarnatione non consumptus Deus, *iii*, 6. Verbum caro factum est, accipiendo quod non erat, non amittendo quod erat, *xx*, 542. Verbum sic assumptis corpus et virgine, ut nihil amiserit eorum quae ad naturam nihil amiserit eorum quae ad naturam divinum pertinent, et hand incredulitate divinum debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307.

INCARNATIO Deum quoniam dicuntur, *vii*, 450.

INANE quid, *xxv*, 141, 479. Qui differat a nihilo, *xxv*, 141; *xxvii*, 420, 431.

INANES virorum in summis ex una parte auriculis suspense deperantur in ligaturis, *iv*, 481; *xli*, 363, 364. Illi gestantes gestant signum diaboli, *xli*, 364. Inanes dicta idolorum phaleratica, *vi*, 470.

INO uxor Athamantis in deorum numerum relata, *iii*, 450.

INCANTATOES preantationibus suis miscent Christi nomen, *xv*, 8. Incantatrix quanta promitteret, narrat Virgilius, *iv*, 469. Incantationum remedia illucis, *xxi*, 146; *xxii*, 6.

INCARNATIONIS mysterium ab ineuntibus saeculis praenuntiari non cessavit, *xxv*, 519, 520. Incarnatio Christi futura credebatur ab antiquis, *xi*, 533. Ab Abraham praecognita est, *xxiv*, 179, 476. et a Melchisedech Abrahamum consumptam, *ibid.* 176. In populo Hebraeo id quod ex adventu Christi usque nunc et deinceps agitur, praenuntiatum

est, *ii*, 354. Incarnationem negarunt Platonicus, *ibid.* 503. Contra eos astruitur, *ibid.* 504. De incarnatione Verbi doctrina Manicheorum, *xxxv*, 303. Apollinaristarum error, non esse in Christo animam aut mentem hominis, *xxv*, 166. Deum hominem factum negat Leporius, ne qua divina substantia indigna mutatio vel corruptio sequeretur, *lxi*, 233. Incarnationis necessitas, ut redimeretur, *xxi*, 157. Christus incarnatus ex virgine, pastor, ovis et arces, *xxiii*, 70, 71. Incarnatio Domini idonea testibus est confirmata, *ibid.* 71, 72. Immaculate incarnationis modus exolvitur, *ibid.* 84, 85. Bonitas Dei ostenditur in mysterio incarnationis, *ibid.* 174. Incarnatio Verbi, *xxiv*, 157. Incarnationis mysterium verbis in invicem contrariis explicari videtur; nulla vero adest contradictio in Ecclesiae doctrina, *ibid.* 170. Credendum firmiter quae sancta tenet Ecclesia de hoc mysterio, specialiterque de utraque Christi nativitate, quibus differentia et similitudines exponuntur, *ibid.* 171. Cum grato corde considerandum mira beneficia nobis collata in incarnationis redemptionisque mysterii, *ibid.* 172.

Incarnatio Verbi, *xxv*, 213. Incarnatio Christi omnium miraculorum prestantissimum, *xx*, 168. Incarnatio Verbi ineffabilis, *xxvii*, 90. Quid de incarnatione credendum, *xxx*, 365. Verbum natione credendum, quomodo eo quo creaturis ceteris adeo, quomodo eo quo creatur et illo fecit unum, *xxxix*, 341. Homo vero incollitur, *xl*, 366. Caro accedit ad Verbum, non perit in carne Verbum, *xx*, 538. Verbum Dei susceptio carne non mutatum, *xxxv*, 307. Tione carnis non mutatum in incarnatione non consumptus Deus, *iii*, 6. Verbum caro factum est, accipiendo quod non erat, non amittendo quod erat, *xx*, 542. Verbum sic assumptis corpus et virgine, ut nihil amiserit eorum quae ad naturam nihil amiserit eorum quae ad naturam divinum pertinent, et hand incredulitate divinum debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307. Somnus, ei videtur debet, *xxxix*, 307.

naturam in unitate personae copulavit, xxxix, 509, 510. Homo in unitatem personae Verbi Dei copulatus est, permanente Verbo incommutabiliter in sua natura, xi, 366. Persona Christi mixtura est Dei et hominis, sicut persona hominis, mixtura est animae et corporis, xxxix, 510; xl, 366.

Incarnatum Verbum Christus, xv, 229. Deus et homo, non duo, sed unus Christus, xxxxi, 322. *Vide* CARISTVS. Hominis assumpto non auctus est numerus personarum in Trinitate, xi, 16, 266. Verbum carnem factum esse susceptione inferioris personae, ubi habent antiqui codices, qua ratione intelligendum, xxxvii, 453. Quomodo Verbum naturam humanam assumptum in incarnatione, iv, 189, Totum hominem suscepit, iv, 340; xxx, 165. Dignitas in nobis totum liberare quod fecit, xxvii, 228. Verbum in homine quem assumpsit, totam naturam nostram suscepit, id est et animam rationalem et carnem mortalem sine peccato, xix, 289, 290. Sine peccato, sed non sine peccatoris conditione naturam nostram suscepit, i, 477. Verbum mediante anima rationali carnis participes effectum est, xi, 16. Credibilior debuit esse Verbi Dei et animae permixtio, quam animus et corpus, xxxix, 511. Verbum homini possit uti homine natri quodam modo, ut sic et coparetur homo tota, quemadmodum anima corpus, exopta concrezione mutabili, *ibid.* 512. Incaratio Verbi, nuptiae, viii, 284; xiv, 298. Verbum Dei manet sicuti est et ubique totum, xxxix, 507, 508. Deus infans carni curam gubernandae universitatis non deseruit ut amicit, *ibid.* 503.

Incarnationis causa, peccatum, xix, 482, 484, 494. Cur Filius Dei hominem suscepit de genere Adae et ex virgine, xxx, 527. Verbum aeternum pro salute fideium ex muliere fieri voluit, xx, 14, 12. Ne quis forte seculo a suo Creatore se contemptum putaret, virum suscepit natus ex femina, iv, 340, 341. Incarnatione Christi ultrae sexus honoratus, xxvi, 267. *Vide* CHRISTVS. Verbum Dei quia est incommutabile, de Virgine natum credere non timemus, xxxix, 303. Nec ex homine quo indutus est in incar-

natione, nec ex hominibus inter quos conceptus est, et comminatus Filius Dei, xi, 441, 442. Nec carnis posse contaminari veram divinitatem, nec ideo meliores nobis demones, quia non habent carnem, monstravit, *ibid.* Duas vitas ostendit nobis Christus in carne, unam laboriosam, alteram beatam, xxxix, 236, 242. Cuius visus crucem saltem voluit, xxxix, 236. Christus descendit usque ad loca, ubi peccatores cruciantur, v, 618. In incarnatione Deus homini quomodo factus est proximus, et unde antea longe distabat, xix, 466.

Incarnatione Verbi demonstratur dignitas humanae naturae, iv, 340. maxime qui illius plagam assumere dignatus est, i, 477. Cur sumptio hominis proprie Filio tribuatur, xxvii, 278, 279, 281. Verbum caro factum est, non Pater aut Spiritus sanctus, cui verum Fuit tota Trinitas fecit, xx, 416.

Incaratio non facta ex meritis Christi, *Vide* CARISTVS. Istam conjunctionem, ut totum simul Verbum et caro unigenitus Dei Filius diceretur, operibus non meruit humana illa natura, xi, 276. Incarnationis gratia omnium maxima, xvi, 204. Hominis a Verbo assumpti est omnino singularis susceptio, xi, 514; xli, 534. Nulla anima pro meritis liberi arbitri efficere possit ut alter Christus sit, *ibid.* 534, 535. Unio personalis cum Deo in Christo ex gratia singulari, non ex merito liberi arbitri, *ibid.* Non sapientiae tantummodo perfectioe participatio, sed ipsa persona veritatis ceteris hominibus antecellit Christus, xvi, 155. Quod ad sapientiam, quod ad sapientiam, pertinet in Verbo incarnato, xxx, 528. In incarnatione Verbi si ratio quaeritur, non erit mirabile, si exemplum posuerit, non erit singularis, xxxix, 309.

Incarnationis necessitas, xviii, 497; xix, 93; xx, 7, 21, 173. Incarnati Verbi gratia nulla maior, nec causam habet nisi gratiam, xx, 8, 9. Non liberaretur humanum genus, nisi sermo Dei signaretur esse humanus, xix, 476.

Incarnationis sapientia, ii, 304. Incarnatione Verbi conveniunt non fuit modus alius liberandi hominis a mortalitatis miseria, xxx, 513. Incarnationis beneficium, ii, 333, 334. Quantum be-

neficium, ix, 407. Incarnationis praesulata nobis beneficia, xx, 37, 40; xxxiii, 309. Nullo modo beneficentis consultum est homini quam filii incarnatione, iv, 340. Infidelium contra Dei incarnationem objecta diluuntur, xxiv, 133.

Incarnationis finis, xxxix, 221, 223, 241, 242, 303; xxxvii, 301. Incarnationis finis, adoptio hominum in filios Dei, iv, 404. Deus factus est homo, ut fereretur dii, xix, 424. Verbum factum est quod nos sumus, ut attingere possimus ad id quod non sumus, xix, 28. Per incarnationem factum est, ut homines divinitatem fruerentur, ut in homines divinitatem non desperandum est homines fieri posse filios Dei, xi, 15, 16. Verbum nomen humanitatis ab homine dignanter assumpsit, divinitatis ei largitur tribuens, xxxix, 509. Verbum suscepit hominem quem videre homines poterant, ut sanati per fidem postea viderent quod tunc videre non poterant, xi, 12, 20. Liber clausus septem sigillis, incarnatio Christi, xxvi, 363. Gratia incarnationis omnino gratuita, *ibid.* 375. Incaratio firma fide credenda, *ibid.*

Incarnationis utilitas, xli, 972. varia commodos, xxx, 325, 326. Incarnatio Dei sapientia, via ad religionem commodissima, xxxvii, 39. Per incarnationem quaedam nobis disciplina vivendi et exempli praecepti insinuat, xxxvii, 278, 279. Incarnatio Verbi qua infantia nostra lactescit sapientia Dei, xxv, 164. Verbum in Christo venit hominibus magisterium et adiutorium ad capessendam aeternam salutem, xxxix, 511, 512. Incarnatio Verbi collyrium oculis cordis sanata est caecitas generis humani, xv, 483, 486. Magna contra superbiam medicina, ii, 477; xxxix, 358. Incarnationis mysterium et virtutem superbia non perripit, ii, 445, 492, 493. Quante pro incarnationis beneficio gratiarum actione agenda, *ibid.* 353, 354. Incaratio quomodo demonibus immotuit, *ibid.* 423. Incarnatio filium fundavit, ii, 6. Iusti omnes sive ante, sive post incarnationem, nec vixerunt nec vivunt, nisi ex fide incarnationis Christi, xli, 32. Incarnationis fide antiqui iusti, sicut et nos justifi-

cati, xxxiii, 174, 175, 178. et salvi facti sunt, xi, 233. Incarnationis fides necessaria est quando hic degimus, xxx, 373. *Vide* CARISTVS. De unitate Trinitatis et de Domini incarnatione sermo, xxxv, 190, 191.

INCARNATE, xix, 28.

INCARNATO cernere, xi, 338, 337, 345, 346.

INCARNATO cibum mater lac fecit, xix, 29.

INCARNATA sunt omnia temporalia, xxxix, 407, 487. Incerta hic omnia praefer morte, xviii, 526, 527.

INCIPIENTES vitam bonam quid pati soleant a contradietoribus, *ibid.* 457, 520.

INCOLA dicitur qui habitat in terra alieni, xi, 554. Incola idem est atque aliena, *ibid.* 199. Incola et inquilinus, qui discrepat, *ibid.* 408, 409. Incola hic et peregrini dici vere non possunt infideles, *ibid.* 410.

INCOLUMITAS in ipsa vita ac salute, atque integritate animi et corporis constituta est, xxxix, 478. Incolumitalis sui cura homini incerta, vestigium est secretissimae unitatis ex qua est, xxx, 28.

INCONSISTENTIA conjugum venialis est propter matrimonium, v, 453; xxvi, 410. *Vide* CONJUGIUM, CONSISTENTIA.

INCORPORAE omnis natura, spiritus in Scripturis appellatur, xli, 33, 334. Incorporata quaevis natura, etiam vitiosa corpora quaevis natura, etiam vitiosa et misera, praestantur est omni corpore, xi, 49. Solum Deus omni corpore semper carere, Evodius existimat, *ibid.* 283, 284.

INCORRUPTO. Tres viri in omnino Deo conservavit aut adhibere eorum incorruptionem, autigni detrahendo corrumpendi facultatem: posterior modus mirabilior, xi, 154. Incorruptionis typus in tympano et chordis, xlii, 88.

INCREDULITAS et infidelitas, mors, v, 40. Sicut quod Dominus se ipsum negare non potest, lux est voluntatis divinae; lux quae iudici non poterat credere, culpa est voluntatis humanae, *ibid.* 83, 84.

INCRUI, iii, 269, 270.

INDICEM fuge, cordis timor, xxii, 193.

INDIGNITAS rerum terrarum sollicitat

xi, 162. Infideles et impij per mare designantur, xii, 242. In aquis maris quomodo venantur, xi, 168. Infideles et impij, tenebre, vii, 420. Per diem conversi ad Deum, lux fuit, xi, 49, 50. Infidèles, aqua sunt; Christiani, vinum, xv, 27, 28. Infidèles credentes adumbrantur per caput vituli communitum a Moyses, et sparsum in aquam in potum filijs Israhel, x, 284. *Vide* **INFIDELITAS**. Infideles et impij non sunt in terra peregrini, xi, 409; 410. Is vitur diabolus tanquam gladius contra fideles, xii, 426, 428. Infidelium contra Dei incarnationem objecta diluuntur, xxiv, 189.

INFIDELITAS, mors, xv, 244, 245. Infidelitas inchoat pene meritum, xli, 501. Filios diaboli facit, xxv, 6. Infidelitas in infansem traiecit, xxv, 417. Infidelitas iniquitatis et peccati nomine significata, xi, 391. Infidelitas proprie peccatum vocatur, quasi solum sit, si non exprimat quale peccatum sit, xxv, 6. Peccatum infidelitatis in Christum, cur solum arguitur, xi, 217, 222. Infidelitas mundi inexcusabilis, *ibid.* 220, 221.

INFIRMUS nihil iungi posse, xxxix, 379. Infirmit quantumcumque finium non comparatur, viii, 86. Infirmitates in corpore, xxv, 416. Infirmitate sceleris linea transversim, xii, 478.

INFIRMITAS humana communis exponitur contra Pelagianos, xxv, 462, 464, 466. Infirmitas et cecitas, morbi nature, xxv, 5, 8. Hebetudo et infirmitas animi et corporis infantium, quid arguat, xii, 113. Infirmitas infans in infantibus, paralis est, xxxix, 330. Infirmitas humana sine peccato esse non potest in hoc saeculo, xii, 448. Infirmitates animi multiplicatae sunt, non ad permiscion sed ut medicus demonstraret, vii, 214. Infirmitas non irremediabiliter obaedeat, ut nec ad medicum ire sterneret, xix, 207. Infirmitas admonitio est non superbiendi, xxv, 248. Quia non est in me firmitas mihi, nec est mihi spes de me, viii, 245. Qui potens in te esse cupiebas, infirmum te fecit Deus, ut forelem te faceret de se, quia infirmarius de te, *ibid.* 332.

Infirmitas et ignorantia duae causae peccati, xxvi, 152. Infirmitas et corruptibilitas corporis, compedes, x, 85. In nobilitate solus est infirmitas causa pugnandi, xxv, 248. Quomodo sunt charitati futura meliora, talis sum infirmitati violentiora praesentia, xi, 102. Infirmitas tum corporis tum animi agnosenda, ut quibus perficiatur, xxv, 120, ut grata oblineatur, xvii, 346. In infirmitatibus nihil quaerendum praeter auxilium Dei, xvi, 14, 15. Infirmitas quae post baptismum remanet, resurrectione consumetur, xxv, 8, 25. Infirmitates aliorum ferenda, eisque opifilandum, xiv, 182, 183, 188, 189, 190, 191. *Vide* **OPERA**. Infirmitas triaginta et octo annorum, xix, 67. Infirmitates pro peccatis in Scriptura ponuntur, xi, 174, 172.

INFIRMUS et aegrotus in quo differant, xvii, 14. Infirmit quomodo confirmanda, *ibid.* 13. Infirmi in monasteriis quomodo tractandi, xxvi, 574, 575. Cur mente fortiores, infirmiores corpore, xxix, 305. Infirmiores opprimuntur a potentioribus, xii, 71.

INFIRMITAS et tumor imitatur magnitudinem, sed non habet sanitatem, viii, 161.

INGENTUS omne laudabile, sine vera pietate ac religione, superbia vanescit, xi, 66. Ingenua excellentissima nihil in majores errores verunt, quanto de se praesidentius currerunt, xi, 231. Ingenui tarditas et fatuitas quorundam naturalis, ex originali peccato procedit, xxvii, 221, 223. Ingenio obtusi nascuntur merito peccati originalis, *ibid.* 219, 220. Ingeuosissimi quoque quam longe distent ab ingenio Adami, *ibid.* 193. Ingeniorum diversitas unde oritur, Augustinus ab Hieronymo sciscitatur, xi, 335, 336.

INGRATUS Pater recte dicitur, etsi hoc voc non uno tracte scriptura, xii, 326, 327, 328.

INGRATUS decario Zephenius civitatis, xxxii, 499; xxxix, 442. Ingentium falsae epistolae Caeciliani ex duumviri Maximus contentidit, xxxii, 449, 450; xxxix, 443. Ipse confessus est in cognitione Eliani proconsulis fel-

sam se fecisse adversus Felicem Caeciliani ordinatorum, xxxix, 149; xi, 83. Ingentium ad comitatum suum transmissi, jubet imperator, xxxix, 450; xxxix, 89, 90, 149, 150; xi, 89, 94. Quare, ingenui charitati futura meliora, talis sum infirmitati violentiora praesentia, xi, 82. Caecilianum probat Optati codex, *ibid.* 82. Ebellus a Donatistis imperatori Constantino datus, *ibid.* Litterae imperatoris ad Verianum vicarium, *ibid.* Litterae imperatoris ad proconsulem ut ad comitatum suum mitteretur Ingentius, *ibid.* 83. Nec postea Ingentius damnavit quem peragaverat, *ibid.* 84.

INGRATITUDINIS vitio etiam magni viri ad idololatrie dedecus deflaverunt, xxxiii, 427. Ingrati describuntur, v, 65, 66. Beneficij ingrato impensij peccatum non esse, xix, 409. Ingratum tendum non esse, xix, 409. Ingratum Deo, ipse est peccator qui generatur et non solvet, viii, 82, 83. Ingrata tibi sibi tribuit, in quo quod illi ex Deo est, sibi tribuit, et praecipue iustitiam, xxxiii, 427. Non habens habet, qui nescit unde habeat: tollitur a Deo res sua, et remanet illi iniquitas sui, xx, 491, 496. Ingratum liberum arbitrium praecipitavi hominem, *ibid.* 495.

INGRESSUS Christi Jerusalem, xxv, 255.

INIMICITIA tribus vitis vivunt, neque ingentia, pertinacia, superbia vererunt, *ibid.* 89. Tribus his vitis opposita tria remedia, *ibid.* Inimicitia vel nasci tria debuerunt, vel cito et ante solis occasum mori, *ibid.* 89. Inimicitia vitanda cautissime, ferenda acquiesce, finienda citissime, i, 193, 194. Inimicitias hominum ne excitare nec augere parum est homini huc, xx, 214, 215.

INIMICOS et inimicos, xviii, 88. Inimici Dei quatuor, xi, 64; x, 346; xi, 331. Inimicus quisquis erat Christi, erit sub pedibus ejus, aut adoptatus, aut victus, xi, 393. Quinam sint occelli inaperiti inimici Christi, *ibid.* 91. Inimici Ecclesiae qui, vii, 410. Inimicorum hominis duo genera, viii, 6, 7. Inimicus quando tu tibi es, inimicum habes sermonem Dei, xvii, 604. Inimicus quem licet antiquo odisse, et quem jubetur nunquam diligere, diabolus est, xix,

253. Inimicos non admitti adversus fideles, nisi quantum his prodest tantandis et probandis, xviii, 246, 247. Inimicorum odium in diabolum, qui per eos nos persecutatur, convertendum, xii, 388. Inimici invisibiles, invisibilibus sint expugnandi, xviii, 269, 270. Inimici sunt spiritubus omnes carnales, xii, 282. Horrondum malum, inimicus fratris. Inimicorum tratorum dicta prodere, xv, 214, 215. Inimici si fiant duo ex tribus amicis, quid facit tertius, xvii, 87. Inimicus nihil nocere posse, xxi, 131. Inimicus scire potest; ferire, si Deus nolerit, non potest, viii, 75. Inimicus odio sumt in persecutione, alter oculos, alium aperit, *ibid.* 516, 514, 545, 547. Inimicus ipse sibi prius ac magis nocet, quam ei in quem sedit, *ibid.* Nullo modo tibi potest nocere saevius inimicus, quantum tibi nocet, si non est animus, quando quod illi ex Deo est, sibi tribuit, et praecipue iustitiam, xxxiii, 427. Non habens habet, qui nescit unde habeat: tollitur a Deo res sua, et remanet illi iniquitas sui, xx, 491, 496. Ingratum liberum arbitrium praecipitavi hominem, *ibid.* 495.

INIMICUS Christi Jerusalem, xxv, 255. Inimicorum dilecto commendatur, x, 506; xxi, 185, 187, 200, 484; xxi, 88. Inimicorum dilectione nihil in mandatis Dei mirabilia, xi, 408, 419. Haec etiam antiqua lex precepit, x, 254. Inimicum discere diligere, si vis curare salubre est, licet amarum, viii, 206. Inimicos diligendi praecipuum dicitur, sed magnum habens premium, xvii, 309; xxi, 30, 135. Calcat fluctus hujus saeculi, qui diligit inimicos, viii, 515. Effugit inimicus Deo, x, 506, 510, 535. Unde diligendus, iv, 440, 441. Inimicum qui diligit, fratrem diligit, xvi, 553. Inimici etiam inimici diligendi, xxv, 253. Inimicus sic diligendus, ut tamen corripatur, xvii, 200. Inimici odium et amor quomodo sibi invicem non contraria sunt, xviii, 494, 495. Vindicta in aliquem inimicum cum charitate procedere potest, xviii, 455.

156. Inimicorum interfectio Judæis tanquam carnali adhuc populo congruebat, *ibid.* 152, 154. Inimicorum interfectionem quo animo facebant, qui in populo Judæo sancti et spiritalis erant, *ibid.* 153, 154, 155, 156. Mansuetudo erga inimicos, *xxi*, 180.

Inimicus parcere tenemus, *xviii*, 49. Saltem penitentibus, venia danda est, *ibid.* 187. Inimico penitenti et veniam oportet ignoscendum, *xviii*, 178; *xxxix*, 15, 16. Inimico veniam negans nihil ipsi nocet, sed sibi, *xviii*, 188, 189. Inimicus de nulla re sit vincitur, quam cum miseriores sumus, *xii*, 432. Inimicus parcere, eleemosynæ genus maximum, *xxvi*, 145. *Vide* ELEEMOSYNA, DEBITA DIMITTERE, IGNOSCERE.

Inimici pro quibus et contra quos orandum, *vii*, 420. Inimicum non habemus, nisi diabolum; pro cæteris orare debemus, *ibid.* 403. Orare pro inimico quem durum; quam magnus hujus operis fructus, *xvii*, 309. Inimicus nostris tantum bonum optandum, quantum nobis, *viii*, 187. Oratio contra inimicos quamquam illicita, quamvis licita, *xviii*, 484. Inimicus precari mala quam iniquum, *xxii*, 32, 33. Orandum contra malitiam inimici, non contra naturam, *xviii*, 186. Inimici mors qualis expenda, *ibid.* 485. Non orant homines ut moriantur inimici; sed hoc orant ut corrigantur et mortui erunt inimici, *viii*, 196. Quare more Ecclesiæ orare pro inimicis, *iv*, 203. Non frustra oravit Ecclesia pro inimicis, *xvii*, 358. Inimicus beneficium tribuere est, auferre quod illis noxius est, *xxxix*, 289. Carbones congerendi super inimici caput, quoniam intelligitur, *xix*, 225.

Inimici dilectio, dilectio perfecta, *xvi*, 556, 557. Inimicorum dilectio nostra est de diabolo victoria, *x*, 407. Inimicorum dilectio donum Dei, *xxi*, 144. Inimicos diligendi exemplum de Patre octavo datum, *xviii*, 90, 91; *xxx*, 439. Aliud exemplum in Christo, *xxii*, 435; *xxii*, 80. Aliud in Stephano, *xviii*, 91, 92; *xxi*, 196; *xxii*, 31.

INIQUEITAS non est substantia, *ix*, 316. sed peruersitas voluntatis detorsæ a summa substantia in infamiam, *xxx*, 162. Iniquitatis necesse est ut seruiat,

qui noluerit seruire charitati, *vii*, 278. Iniquitas malus dominus in corde, *ibid.* 275. Iniquitatis meritis subderis, domino quem tu tibi ipsi fecisti; quia e qui te fecit, subditus esse nolueris, *ibid.* Iniquitatis capita pullulant, principum et spectandi, et sentiendi libidine, *xxv*, 67. Iniquitate et impietate nihil est laboriosius, *vii*, 215. Iniquitas est carnis spiritui reluctari, *xxxv*, 439.

Iniquitas magna est sterilitas, *xi*, 501. Quod ad arborum humor inutilis, hoc ad animam persuasio iniquitatis, *iv*, 418. Iniquitas febris est, quæ palatum cordis perditur, *vii*, 425. Ex abundantia iniquitatis, fit torpor charitatis, *viii*, 183. Iniquitas sola longe te a Deo facit; deijce parietem peccati, et cum illo es, *xii*, 288. Ab iniqua recedere non potes, ab iniquitate recedes, *x*, 330; *xi*, 296. Iniquitatem suam quamvis quaerere conantur, et timent illam inuenire, *viii*, 37. Iniquitatem suam quoniam multi defendunt, *ibid.* 38. Iniquitatis adversarius, sermo Dei: huic te iunge, et perimitur et vincitur, *ibid.* 36. Iniquitatem aut occidis, aut occideris ab iniquitate, *ix*, 179. Iniquitates non sunt nobis naturales, sed possunt mutari, *x*, 374, 375. Nemo non inaniter inique facit, *xii*, 70, 71.

Iniquitas male vitium modo toleranda est, *xv*, 326. Ex iniquitate proximi quomodo proficiendum, *ix*, 289. Iniquitas palatibus cor iniquum uide procedit, quam hominem iustum in quem procedit, *vii*, 182. Iniquitas, quæ fit per sanguinem, dicitur sanguis, *viii*, 456. Iniquitas hominis per contactum mortui significatur, *vi*, 459. Iniquitas omnis parua magnæ sit, peccati necesse est, aut ab ipso homine penitente, aut a Deo vindicante, *ix*, 71. Iniquitas nulla impunita nisi quam sanguis mediatoris expiaverit, *xxxv*, 438.

INIQUEUS fit homo, cum propter se ipsas diligit res propter aliud assumendas, et propter aliud appetit res propter se ipsas diligendas, *xxxix*, 84. Iniqui male utuntur bonis operibus Dei, *ix*, 318, 319. Quod iniquus inique egit, hic non inique Deus permisit, *ix*, 146. Voluntas iniusta damnatur, permisso iusta gloriocitur.

ibid. 147. Iniquis ipsis, si correcti non fuerint, seruat æterna supplicia, qui eorum malitia iusta ultitur, ut illis mala ingerat temporalia, *xii*, 246. Iniquus non est vere amicus, *v*, 248. Iniquorum non voces dicit, *ibid.* 384. Iniquus non parua sibi pota est, *viii*, 468, 469. Iniquorum humilitate vere misera, *vii*, 482. Iniqui apti sunt inferioribus creatura partibus, quo dissimiliores Deo: apti autem superioribus sunt, quo similiores Deo, *xxxv*, 409.

Iniqui dicuntur alienigenæ, filii alieni, atque contradictionis, gladius malignus, *xii*, 442. Iniqui, canes Lazari vulnera ingentes, *vii*, 93. Pulveris nomine designantur, *viii*, 13, 14. Iniqui, tenetores, *viii*, 7; *xii*, 6; *xiv*, 446, 447. Iniqui omnes in teuebriis sunt, *viii*, 389, 390. Iniquus a teuebriis sœniorum excipitur teuebriæ sunt, *viii*, 393. Iniqui cum diabolo unum corpus constituunt, unum iudicium sortiuntur, *xix*, 236.

INIURIA non est quod ipse patiens, *ix*, 201. Iniuriarum triplex genus, *xix*, 189, 190, 193. Iniuria quam restitui potest, vel ad pecuniam vel ad operam pertinet, *ibid.* Iniuriam nobis facit, qui alteri, coram nobis facit, *xviii*, 396. Iniuriam qui fecit, quid agere debeat, *ibid.* 391.

Iniurias et rerum temporalium dante quo animo Christianus ferre debeat, quo animo Christianus patientissime toleranda, *xix*, 189. Non ut patiaris morandæ, *ix*, 189. Non ut patiaris non patiaris iniuriam, *xii*, 488. Iniuriam patientes vindicare Deus, puniens iniuriosos, *ibid.* 487. Iniuriam passus quid agere debeat, *viii*, 392. Passus est malum, ignosce, ne dicit mali sibi, *viii*, 327. Iniuriam passus vindicare vult: de aliena rena quaerit medicamentum, et inuenit grandæ tormentum, *xii*, 52. Misericordiam impendens securus expectabis iudicium, non tam securus de iustitia tua, quam de Dei misericordia, *xii*, 18; 18. 18. Iniuriarum fomentoribus sil, *viii*, 526. Iniuriarum condonatio, misericorditer est que gratis constat, *xii*, 18, 19. Iniurie omnimodo remissio in Novo Testamento est præcepta, et in Vetere præcauata, *xxviii*, 120. Iniuriarum condonatio et patientia

precepta, maxime in cordis preparatione relinenda, *xxxix*, 327. Iniuriarum principis civilitas debet obliuisci, *ibid.* 323. Iniuriarum condonatio republice utilis est, nedum contraria, *ibid.* 526. Iniuria accepta Romani ignoscere, quam persequi malebant, *ibid.* 525. Cæsarem nihil obliuisci solere nisi iniurias, Cicero dixit, *ibid.*

IN IUSTITIAE, XVIIII, 32.

INJUSTITIAM ferre melius est, quam facere, *xii*, 85. Injustitia aliena tantum te torquet, quantum recessis a tua, *x*, 497. Injustitia iniusto primum et solidum proprie nocet, *viii*, 73. Injustus minus malignus est, *xii*, 327, 338. Injustus fit iniuste, Deus iuste ferri sinit, *iv*, 188. Injustus sive sit blandus, sive ferrox, et sibi et aliis est noxius, *xii*, 327, 338. Parum tibi esset quod esses iniustus, nisi et cum iniustum voluisses, a quo in te vindicari noluisse, *viii*, 256. In iniustum necesse est ut vindicetur, sive conuictatur, *ibid.* 72. Injustus comparatur facturi, calce ardentis, que semper comburitur, *x*, 452. Injustus a semper comburitur, *x*, 452. Injustus iustus admodum, quod respondent, *ibid.* 383. Injusti duo vix se patiuntur, *viii*, 71. Qualis inter eos concordia, *ibid.* *Vide* INIURIA.

INNOCENS. Ille innocens est qui nulli nocet, quia dilectionis proximi regula ab ipso est, *xx*, 465. Nihil innocens est, qui in virtute perfectus est, *xiv*, 185. Innocens est cuius cor innoxium est, *xii*, 97, 98. qui nec alii nocet, nec sibi, non *xii*, 10. Innocens non est qui non nocet, quia innocens quid non innoxius nocet, qui vult nocere, *x*, 369. Innocens quicumque est non innoxius pœnis, sed amore iustitiæ, *ibid.* 366. Solus Christus innocens, *xii*, 458. Innocentium officium, non solum nemini malum inferre, verum etiam colere a peccato affligitur, *vii*, 29. Innocentium oppressorum consolatio, Deus iudex, testis conscientia, *viii*, 142.

INNOCENTES, Christi martyres, *v*, 509; *xxvii*, 403, 406. Innocentium felix quis sil, *viii*, 526. Iniuriarum condonatio, misericorditer est que gratis constat, *xii*, 18, 19. Iniurie omnimodo remissio in Novo Testamento est præcepta, et in Vetere præcauata, *xxviii*, 120. Iniuriarum condonatio et patientia

donati, xx, 56; xxi, 508, 509, 515. *Vide INFANTES.*

INNOCENTIA est virtus, quae nulli nocens, xxvi, 465. Ista est vera innocentia, quae nec inimico nocet, vii, 173. Innocentia morum, xxi, 395. maxime erga Deum, *ibid.* 396. Innocentia cordis requiritur, namque innocentia non sufficit, xi, 67. Tota iustitia ad unum verbum innocentie redigitur, xi, 10. Innocentia tua, etiam in dormiente vox est animae tuae, *ibid.* 62. Innocentia divitiis omnibus anteponenda, xi, 100. Innocentiam bene, quomodo, cum avarus esses, tenebas sacellulum, ne tibi extorqueretur a fure, vii, 117. Illa tibi sit patrimonium tuum, *ibid.* Innocentia simulata, non est innocentia, sed duplex iniquitas, ix, 180. Innocentia peccato perditam an possit per penitentiam reparari, xxvii, 485.

INNOCENTIA religiosissima femina a cancro per signum crucis sanata, iv, 246.

INNOCENTIUS Papa, xxvii, 134, 138, 155, 443. Innocentius adversus Pelagium et Coelestium scribit Carthag. concilium, xi, 389. Item Milevitatum, *ibid.* 395. Item episcopi quinque, *ibid.* 399. Item Aureliis cum aliis aliquando diligentius, xxi, 202. Quibus epistolis, quatuor alii resciluit Innocentius, xi, 424. Innocentii papae epistola ad concilium Carthaginiense et Milevitanum, xxxv, 96. ejusdem ad episcopos Numidae, xxxix, 445, 446. Innocentii scripta ad concil. Carthag. Milevit. necnon ad literas familiaris episcoporum laudantur, xi, 481, 482. Innocentii epistolam per Caeciliana Augustinus accepit, *ibid.* 196. Innocentii iudicium de actis Palaestinis, xxxvi, 437. Pelagium esse perjuratum non existimavit, xi, 437. Coelestium et Pelagium simul cum dignitatibus damnavit, xxxv, 443, 444; xxxv, 170; xxi, 31; 536. Innocentii censura in librum Pelagii, xi, 438.

INNOCENTIUS episcopus, x, 76, 389, 424.

INNOCENTIUS Thebalitensis episcopus, viii, 97.

INNOCENTIUS presbyter portitor litterarum Hieronymi ad Augustinum, xxi, 113, 144.

INNOCENTIUS presbyter oculo effuso

ac digito preciso a Circumcellionibus occisus, xxxix, 491, 495.

INNOCENTIUS exadvocatus vicarius praefecturae, miraculo sanatus apud Carthaginem, iv, 243.

INNOVARI non possunt infantes, nisi tractati voluntate peccati, xxxvii, 109.

INVERSA quod est, nisi quodam modo vesibititer dicere? xxxi, 61. Insuper Petrus traditorem cognoscere volebat quem sonando dicere non audebat, *ibid.* 61, 62.

INVENTA tota animi intentione debeat placere Deo, xxvi, 357.

INOBEDIA quid, v, 214. Inobedientia grande malum, *ibid.* 493. Inobedia Adam, ix, 404. Inobedientia carnis, prima pena inobedientiae hominis, iii, 127, 196; xxvii, 428. *Vide ADAMUM, OBEDIA.*

INOPIA. Melius inopie laborem servi Dei tolerant, quam ut necessarios facultatem cum conscientia fraudis obtineant, xxxix, 391.

INORDINATES animus, xxv, 18. Inordinatus est, ut pascas sine aliis, omnis inordinatus animus, *ibid.*

INQUISITUS quis dicitur, viii, 177; xvi, 57. Inquisimus in quo dissident alii iudici, xvi, 41. Inquisitio es in terra, quis possessor in celo, xxi, 58.

INQUINARE pro inquinatum pronuntiare, vi, 63.

INSECTA a Deo creata sunt, v, 259. Quando, *ibid.* 236. In insectis major est consideratio bene considerantis, et hanc uberior omnipotentis artificis, *ibid.* 238.

INSECTABILITAS minime laudabilis, viii, 548.

INSIDIAE dicuntur aereus, ix, 177. Insidiari nobis hostis non audet, si de via, id est de Christo, non recesserimus, xxi, 92. Insidiae nullae sunt occultiores, quam hae quae latent in simulatione officii, xv, 92. Insidiae non in iuste ponuntur in bello iusto, vi, 342.

INSIPERENS est qui non intelligit in quo malo sit, viii, 379.

INSIPIENTIA non est parva pena horum viris, iv, 187. Insipientiam quo sensus Christus habuit, ix, 322, 323.

INSTITUTE hominum quae fugienda, quae amplectenda, iv, 490.

INSEPIATIO Dei in faciem, creatio

animae, xxxix, 348. Quod instituitur creter consuetudinem, ut quasi observatio sacramenti sit, non approbat Augustinus, xxxviii, 521, 522. Ex insitutis humanis non superstitiosis quadam superflua et luxuriosa, quadam comoda et necessaria, iv, 488. Quatuor illa, *ibid.*

INSTRUMENTA Ecclesiae tradita, xxxix, 76.

INSULTANT pro modo, qui postea ei sibi insultant, xii, 51.

INTELLECTUS est aliquid animae, xv, 439. Dicitur vis animae, *ibid.* 138, 139. Intellectus vocatur oculus visus, viii, 501. Intellectus et ratio differunt, xvii, 327, 528. Intellectum ad intelligibilia videnda a sensu potius admoneri, quam liquid accipere, al. *Nebriidus*, xxxviii, 264. Intellectu quantum percipiamus, xi, 114, 113, 139, 141, 142, 143. Intellectus profertur quasi velleolum, xi, 412. Intellectu continetur quod novimus, et eo solo potest comprehendere, xi, 175. In intellectus sunt universa, seu potius ipse universa, *ibid.* 193. Intellectus finitus est, xxxviii, 7. Intellectus et locutionis discernit, quare, xxxviii, 1. Intellectus ne erret, opus habet magisterio divino et adiutorio, iv, 40. Intellectus fit in nobis Deum consulendo, sive per se mens, sive per sensus intellectus, xxxviii, 283. Deus solus est ille intellectus, xi, 469. Intellectus bonus a spiritu sancto, xxi, 472. Non parvi est intellectus, nosse a quo procedunt sit intellectus, xi, 468. Intellectus et sapientia peccantur a Deo, xxxv, 514. Quomodo Angelus dicitur intellectum dare homini, xi, 467, 468. Per fidem pervenitur ad intellectum, xv, 316, 318, 337; xxxviii, 291; xxxix, 514. Cur David peccit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467.

INTELLECTUS non erret, opus habet magisterio divino et adiutorio, iv, 40. Intellectus fit in nobis Deum consulendo, sive per se mens, sive per sensus intellectus, xxxviii, 283. Deus solus est ille intellectus, xi, 469. Intellectus bonus a spiritu sancto, xxi, 472. Non parvi est intellectus, nosse a quo procedunt sit intellectus, xi, 468. Intellectus et sapientia peccantur a Deo, xxxv, 514. Quomodo Angelus dicitur intellectum dare homini, xi, 467, 468. Per fidem pervenitur ad intellectum, xv, 316, 318, 337; xxxviii, 291; xxxix, 514. Cur David peccit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467. Inopia mentis odit intellectum, xi, 467.

INTELLECTUS prestantissimum in homine, xxvii, 277. Intellegentia nostra est natura, quae non aliud hoe, et alibi aliud; sed omnia quae habet, in uno simul habet, xii, 149, 144. Intellegentiae vires nulli solis cognita, xxxvi, 375. Intellegentia prima, et consequens ea, quae sequuntur, vii, 446. Intellegentia cuiusque aei datur perfecta, quae prestantior esse

non possit, xxxviii, 49. Intellegentia fides praemittitur, xviii, 470, 492, 494. Intellegentia spiritalis lucem innumera corda non portant, xxxv, 897. Mores perducunt ad intellegentiam, xv, 180. Intellegentia facili preferenda bona vita; hae meretur amplius intellegere, xx, 311.

INTELLEGERE excellentius, quam esse aut vivere, xxvii, 303. Intellegere, credere, opinari, in animis hominum diffinita sunt, xviii, 30. Quomodo diffinita sunt, *ibid.* 31. Intellegere duobus modis in nobis fit, aut ipsa per se mente, aut admonitione a sensibus, xxi, 462. Intellegere semper sine viro est, xxviii, 30, 31. Intellegere non est nisi verum sensientis, xvii, 307. Intellegere veritatem quod sit seculum. Intellegere namque non semper aliis alio magis potest, xxxviii, 10. Intellegere celeritatem et despiciendi acumen est donum Dei, xv, 439; xxv, 86, 87. Tanto sincerius aliquis intellegit, quanto intentionis sensibus remoret, xi, 234. In homine carnali, tunc regula intellegenti, est consuetudo cernendi, xx, 244. Intellegere superflua ubi nocet; sed fortasse discernere nocet, quare, xxxviii, 30, 31. Quaedam non intellegimus, quia non possumus; alia, quia nolumus, viii, 36, 38. Alia sunt quae nisi credimus non credimus; et alia sunt quae nisi credimus non intellegimus, xi, 468. *Vide FINES.* Ut valeamus intellegere quod credimus, quod agendum, xviii, 492. Intellegendi gradus, fides; fides, meritum, intellectus, xi, 74, 75. Intellegibilia senquam sunt, iv, 372. Intellegibilia senquam sunt, xviii, 50, 51. Intellegibilia antecelant, xxxviii, 50, 51. Intellegibilia in rebus philosophi dividunt, in sensibilibus egestatem, xxxviii, 259. Intellegibilia per intelligibiles species intellegimus, xi, 47.

INTELLETO nomen est, xv, 241, 242, 318. Non quid quisque faciat, sed quod animo faciat considerandum, *ibid.* 241, 242. E animo quisque ad praesentem vel postea retributionem pendendus est, viii, 227. Cum boni et mali eadem facientia, eandem quae patiuntur, non facias et prenis, sed casus discernendi sunt, xxxix, 176. In-

casus discernendi sunt, xxxix, 176. In-

tenore recta, xxi, 250, 251. Intentio culpabilis, *ibid.* 251. Intentio qui piva, que recta, xxvii, 55, 469, 487. Intentio -opus bonum facit, intentionem fides dirigit, vii, 439. Cordis sui intentionem vis homo cognoscit, xii, 392. Soli Deo nota est, *ibid.* Intentio bonae conscientie, oleum est quo vegetatur lampades, id est, bona opera sapientum virginum, xii, 66. Execrat hominem sinistra intentio, xxi, 395. Quodlibet quisque facit, ut terrenum emolumentum consequatur, serviliter facit, xvii, 451. Quomodo agendum ut nesciat sinistra quod facit dextera, xii, 15, 16.

INTERPRETATA quantum peccatum, xx, 465, 467. Intemperans homo donum Dei convertit ad corruptionem suam, *ibid.* 468.

INTERCESSORIS et defensoris discrimen, et utriusque officium, xi, 213, 214, 222. Intercedere pro altero, cuiusque homini officium humanitatis videtur, *ibid.* 214. A Domino commendatur, *ibid.* Interveniendum pro furibus, non ad hoc ut minime restituant ablati, alias in societate criminis veniretur, *ibid.* 223, 224. sed ut corrigendorum morum locus eis datur, *ibid.* 209, 210. Non impunita intercessoribus mala qua ex liberatione reorum aliquando sequuntur, sed bona reo redduntur, *ibid.* 517. Non in excusat ignorantis, si non dominatur avaritia, *ibid.* 516. Egregium de hac exemplum, *ibid.*

INTERCEDO qua, ii, 295. INTERSCIT qui offert intercedendum, xvi, 372.

INTERSECTIONES in usum alterius lingue, per interpretationem transire non possunt, iv, 466. Interjectiones inanes effectum indicant, quam rem aliquam significant, xvi, 39.

INTERIORA, non exteriora sunt amanda: illa ex voluntate, ista ex necessitate habentur, xxi, 331, 352.

INTERPRETATIONES, obsecrationes, orationes, gratiarum actiones, qui differunt, xi, 176, 177. Finit precationes antequam illud quod est in domini mensa incipiat benefici; orationes, cum beneficii: interpellationes seu postulationes, cum populus benedicitur; et post haec omnia gratiarum actiones, *ibid.* 178. Interpretationum Scripturas diversitas,

utilis, iv, 467. Interpretationis vitium nota emendari potest, *ibid.* 469. Interpretationem novam hieronymus canonis, quare post alios Hieronymus agnovit, est, xxxix, 74. Vide HIERONYMUS. Interpretibus Scripturae plurimum auctoritatis tribuendum censet Augustinus, xxxviii, 341. Interpretum LXX editio ab Augustino appellatur Vulgata, iii, 404. Vide SETTEVAGANTA.

INTERROGATIO. Petrus a Domino de dilectione ter interrogatus, xxii, 194. Interrogat dominus servum, magister discipulum, creator hominem, redemptor liberatum, firmatis trepidum, praesens ignarum, et ubi se faciebat interrogatum, ubi ostendebat doctorem, *ibid.* Interrogationis diversi modus et tentationis, xxiv, 78, 79 et seqq.

Interrogatio non arguit ignorantiam, xxix, 15, 16, 374.

INTERVENTORES, xxxiii, 38. Interventor qui vacante sede rebelat Ecclesiam, xxxviii, 449. Vide notam (30) ejusdem voluminis.

INVENIRE, quid, xxx, 441. Invenienda facultas deesse non potest animis pie Deum querentibus, i, 269. Inventionis nulla pars est nosse quid quaeris, vi, 415, 416. Inventa res Domino restitunda, xxi, 515, 517. Quod inventisti, et non reddidisti, rapisti, *ibid.* 517. Non in excusat ignorantis, si non dominatur avaritia, *ibid.* 516. Egregium de hac exemplum, *ibid.*

INVENTUS episcopus, xi, 389, 424.

INVENTUS alter episcopus, xi, 424.

INVERTERASONS ira fit odium, xxxviii, 411.

INVIDIA et amulatio, quo differunt, xvii, 438. Invidia, odium felicitatis alienae, v, 329; xi, 200; xxi, 335. Invidia superbiae filia, xix, 214; xxi, 335, 342; xxv, 491; xxvi, 308, 309, 364. Invidia diaboli, xxiv, 313. Invidiae mater superbia, xi, 16; xl, 48. Superbiae comes est invidia, ix, 84. Invidia sequitur superbiam, non precedit, v, 329, 332.

Invidia quantum malum, xxxi, 321. Invidiam immane vitium, iv, 389. Invidiam Deo est odibilis, iii, 228, 229. Invidiam nihil miserius, ii, 435. Nihil adversus charitatem, xxv, 491. Invidia

abesse debet a fidelibus, vii, 99. Invidiam vitium diaboli, *ibid.* 494; xxvi, 308, 309; xxvii, 115. Diabolice malum, xxxii, 92. Peccatum diaboli, xvi, 512. Haec diabolus est, iv, 338. Corpus diaboli ex invidis componitur, xii, 341, 342. Invidia peccatum diaboli, et simili potius peccatum, xxxv, 376. Invidia cum est omnium seductionum et supplantationum, xii, 341, 342. Invidiam diabolica, qua, iii, 224. Invidiam impedi ne quisque habeat quod alter habet, xv, 364. Quisque etiam habet, cum amat in altero, quod ipse non habet, xvi, 446. In spiritualibus bonis tuum deputa quod amas in fratre: sumum deputa quod amat in te, xx, 79. Falsi justi veris justis invidiant necesse est, xii, 341. Invidiam in oculis propter praemiorum differentiam nulla, iv, 312; xxvi, 307.

INVIDUS est, qui optat melior esse quam alius, xvi, 554, 555. Invidet nemo alter in eo quod non vult vel esse vel videri, xxi, 341. Invidus nullus ut alterum laudet, non sibi prior ipse tormento est, xxix, 301. Invidus propria quadam nota peccator dicitur, viii, 152.

INVIDIBILIA modo sibi congruo videtur, coque sunt certa, quam que corporis sensus attingit, xxxix, 401. Invidibilia meliora sunt visibilibus, xix, 358. Invisibilia dicuntur quaedam aeterna, quia oculis istis mortalibus videri omnino non possunt, xxxix, 401. Invisibilibus non possunt, xxxix, 401. De omnium maximus est Deus, iii, 8. De invisibilibus qui fides adhibenda, *ibid.* 6, 7. Invisibilitatis archipresbiter Ariani, non modo in Trinitate, sed et in virtutibus celestibus, xxx, 32, 61, 96. Refellunt, *ibid.* 91, 92.

INVIDITIS lacere quomodo quis dicitur, xxxiii, 464. Invidus nemo beneficii, etiam bonum est quod facit, xxv, 17, 18. Ex Dei potentia vel in bonum vel in malum nemo cogitur invidus, xxxiv, 432.

INVOCARE Deum in veritate, quid, x, 192; xii, 468, 469. Quis proprie Dominum invocet, xiv, 275. Invocare Deum animam non movit, nisi sola ratio, xxi, 517. Invocare Deum non deest sine munditia cordis, vii, 432. Nemo Deum invocavit, quem non prior ipse

vocavit, xi, 356. Invocant et non invocant Deum mali, vii, 422. Invocare Deum est illum in se vocare, *ibid.* Invocans, quidquid amas, x, 192. Qui invocavit Deum propter terram bonam Deum non invocavit, vii, 423; xiii, 491. Non vere Deum invocavit, qui ea desiderat que illi displicent, vii, 240. Invocatio aliquid, vii, 31. Martyribus nos debemus orationibus commendare, xix, 595. Invocatio sancti Stephani, xxi, 439.

Io. Quo et ista appellata est Invidia filia, ut dea habitata est in Aegypto, iii, 434. Vide Ius.

IOHANNES philosophi in eis terris, ubi et nunc Graecia nominatur, degebat, iii, 362, 376. Eorum principes fuit Thales Milesius, *ibid.* Sex vicia genere distinguuntur et quibusdam praecipit ad bene vivendum accommodatis, *ibid.* Philosophia Ionici generis ad veritatem fidei Christianae accessit, *ibid.*

IPSEGENE regis Agamemnonis filius transformato, quomodo facta, iii, 456. Quia illa virgo postea vita reportata est, suppositum pro illa cervam esse, facile cognoscitur est, *ibid.*

IRA, quid, xxxviii, 206. Ira est turbulentus appetitus auferendi ea que facilitatem actionis impediunt, xxxviii, 273. Motus est animi provocans ad peccandum inferendum, vii, 155. Est libere perturbatur Deus, cum inferi iram, sed non videtur, iii, 193; xviii, 207. Non videtur, iii, 193. Ira pro vindicta ponitur, sive abusione, sive aliqua lingue proprietate, xxxix, 448. Ira ante peccatum non erat vitiosa, iii, 199. Iras, vitiosam animi partem esse confessi sunt Platonici, *ibid.* 198. Ira quantum iustitia atque sapientia, quod desinit mens videre, perturbatione faciendae tanquam nubilo superata, xviii, 338. Ira scorpis est, xxi, 430. Iracundiae et irati effluvis, xxvi, 460. Ira motus propter peccatum peccati non ira est potestate, vii, 130. Ira si Christo subrepti, non deest diu teneri et fieri primum, *ibid.* 321. Cavendum est ne ira in odium veritatis, *ibid.* 407, 408. Nutritur et crescit malis suspitionibus, xviii, 208. Ac perducitur ad odium, *ibid.* 388. Ira inveterasens fit

odium, vii, 324; ix, 457, 458; xiii, 530; xviii, 89, 307. Iram inter et odium quod interit, viii, 517; xx, 102. Ira turbat oculos, odio extinguitur, vii, 408; xviii, 389, 390. Ira surculus, nisi cito evellatur, crescit in trabem, vii, 408; xviii, 208. Iram servans, inimicum forasque devellit, et multo peiorum in praecordis retinet, xi, 87, 88. Hoc agit, ut per illam velut per ignem aditum praestet diabolo, *ibid.* Super iram non occidit iste sol, ne deserat ipsam mentem sol justitiae, *ibid.* 88. Si cui actum corruptum vas, si diutius ibi fuerit, sic ira corrumpit cor, si in alium dicitur transire, xii, 180.

Irascendi facilitate fieri crescere, ac felle erementio ad iram crebriorem nos cogit, xxxviii, 273. Ira inimica, praeteritum ceteri inimici minime nocent, xxi, 130, 131. Irati hominis et alterius patienter ferentis descriptio, x, 451. Ira sine peccato quae, xviii, 625. Usque adeo non omnis qui irascitur odit, ut aliquando magis odisse convincatur, si non irascitur, xviii, 389. Irascens et odio habentis magnam discrimen, *ibid.* Si pater filio irascitur ut corrigat, irascendo amat, xii, 102, 103. Irasci fratri suo quia, xvi, 152; xlii, 488. Quid irasci fratri sine causa, xli, 488. Non irascitur fratri, qui peccato fratris irascitur, *ibid.*

Ira piorum unde, vii, 407. Aliquando male viventibus irasci licet, clamare non licet, cum corripit non possint, et inde interior turbatur, *ibid.* 408. Multo melius nec iuste cuiquam irascimur, quam velut iuste irascendo in aliquem odium ira occulta dilabimur, xxxviii, 411. Immanitas iracundiae per ignem significatur, x, 54. Ira gentium ignis fuit, magis consumens eos qui persequuntur, quam quos persequuntur, x, 451.

Irasci humanum est, xii, 102. Ira facta, odium, trabes, *ibid.* 102, 103. Irasci ubi, xviii, 625. Irascitur sibi omnis homo quem pernitet, xxi, 12. Ira non potest interim, sed reprimi potest, *ibid.* 315, 316. De ira victa laudabilibus triumphatur, xi, 222.

Ira Dei quid, xxxviii, 123. Ira Dei vindicta eius, xxvi, 419; xxxviii, 204.

Secundum Apostolum, xvii, 5. Iusta est quae vindicta, xii, 23. Vindicta iniquitatis, x, 77, 78. Ratio iusta vindictae, *ibid.* 37. Aversio vultus eius, vii, 330, 331. Ira non redditur a Deo nisi debita, xxxv, 57. Ira Dei ex populi peccatis, xxi, 69. Ira Dei in malos non est sine bonitate, xxvi, 414. Deus irascendo mitis, xvii, 389, 414. Deus irascitur, quod misericordiam confertur, huiusmodi, x, 46. Servis suis irascitur ut peccata corrigens, non ut iudex damnans, *ibid.* 278. Ira Dei potestatem valde paucorum est nosse, quia plerisque magis cum parci, irascitur, *ibid.* 291. Ira Dei major, vana et selectiora felicitas impiorum, *ibid.* 292. ad iram Dei pertinet iustam, quicquid faciunt liberum mali, et quicquid patimur inviti, xxvi, 414. Ira Dei transit super justos, non manet, x, 246, 247. Potestas irae humanae hic solum et in corpus; divina autem et hic, et post mortem, *ibid.* 292. Est ira consummationis, et est ira condemnationis, ix, 86, 87, 88. Ira Dei ministris unde obrepere solet, xxi, 200. Filii irae, id est portantes vindictam, viii, 125, 126. Natura filii irae fuisse dicimus, quia spem jam non sumus, nam res adhuc sumus, *ibid.* Natura esse nos ira filios, quomodo Iulianus intellexerit, xxxv, 407. *Vide Praeceptorum Moralium*, xxxv, 407. Ira Dei nulla res liberat, nisi gratia Dei per Jesum Christum, xxxiii, 291.

IRAS interpretatur Fratris mei visio, et nomen est pastoris Odollaniani comitanis Judam euntem in Thamma, xxxix, 93.

IRASCERE Lugubritas episcopus peccatum originale esset, xxxv, 89; si liberatus ab Uluis, xxxv, 437.

IRASCERE ab Uluis, xxxv, 437.

IRASCERE collectarius, iv, 292.

IRASIA et antiphrasis quomodo differunt, v, 35.

IRASPRENTIA, quasi impudentis, quando Christiano necessaria, ix, 324, 325.

IRASPRENTUR etiamnum Christus ab inimicis, vii, 290. Irrisio Dei et subannatio ut accipienda, *ibid.* 118.

IRASCIT interpretatur Risus, iii, 341. Irasci significatur, *ibid.* 333. Isaac miraculo conceptus, xxviii, 202. Isaac filius promissionis, Gentium vocationem significat, iii, 339. Isaac figura filiorum

promissionis, vi, 150, 151, 154, 155, 156. Deus iudens occidi Isaac a patre, non nisi impis displicet, xvii, 159, 160. Isaac ferens ligna, figura Christi crucem ferentis, iii, 343; vii, 414. In Isaac Christi immolatio figurata, xvii, 330. Isaac figura Christi, xxx, 472. Passioem Dominici et resurrectionem figuravit, vii, 406. Isaac iudex cum Rebecca, quid significat, xxix, 46. Quare Rebecca dixit sororem, tacuit uxorem, *ibid.* Isaac et Rebecca in benedictione Jacob quid figurabant, xvii, 477. Isaac in dolo Jacob figuram intellexit, xvii, 155, 156. Isaac raptus in extasium post datam benedictionem Jacob, vi, 156. Ishne benedictio significatione prophetica non valet, *ibid.* 155, 156. Isaac est figura civium caelestium, iii, 220, 221. Isaac historia et vera est et figurativa, xvii, 165.

ISAIAS de Christo et Ecclesia multo plura quam ceteri prophetae, iii, 473. Isaiae propheta simul Evangelio, xvi, 545; xxxii, 459. Isaías a quibusdam Evangelista, quam propheta polius dicitur, iii, 473. Isaías Deum vidit non sicut est, xv, 85. Isaías a Manasse occisus, iii, 467. Isaías legere sicut Augustinus, xv, 907. Isaías P-lagiana expositio, xxxvi, 309, 311, 312.

ISSU seu Io Inachi filia, iii, 489. Uxor Osiris, ii, 410, 412. Tradidit litteras Aegyptiis, iii, 493, 495, 496. Ism mortuum, tanquam deum magnam contigit putaverunt, *ibid.* 434, 435, 436. Ism fuisse hominem dicere vetitum erat sub capitali sententia, *ibid.* 436. Iss irata multis obest, propterea fuit nullus, ii, 410.

ISRAELIS IUSUS cum Isaac, persecutio fuit, xvii, 468. Israhel, figura civium terrenorum, vii, 220. carnaliter celestium Deum, terrenam felicitatem quaerentium, xi, 555, 556, 557.

ISRAELITE interpretatur Obedientes sibi, x, 134.

ISRAELITE interpretatur Videns Deum, vii, 455; ix, 509; x, 473; xii, 8, 34, 86; xv, 43, 67; xxx, 35. Israel nomen electionis est, viii, 419.

ISRAELITE cur dicit filii Dei, xxxvii, 393, 394. Populus Israel in Abrahamo

decimatus, xxxvii, 499, 500. Israelite non cito hostes vicem, ne prosperitate elati interire, vi, 555, 575. Israelite non solum fecerunt spolando Aegyptios, *ibid.* 228. Israel absoluti labores Chanaan, iusti, Achab vero labores Nabulath iniuste, xii, 471. Israelitarum vestis et calcemata per multos annos in eremo duraverunt, xli, 153. Israelitis populi liberatio ex Aegypto descriptur, xxxvii, 154. Israelite quot annis in Aegypto servierunt, iii, 328, 329; vi, 233, 234. Israelitarum regni extardium, iii, 458. Et regum successio, *ibid.* Israel reges omnes reprobi, *ibid.* 425. Decem tribus Israel a Chaldeis debellate, et in captivitatem abductae, iii, 466. Israelite quare in idololatriam lapsi sunt, xiv, 427.

ISRAELITE carnales et spirituales, xxv, 525, 526, 527. Spiritales Ecclesiae membra erant, *ibid.* 525. Quae Legis sacramenta significabantur, intelligebant, *ibid.* 528. Israeliticus populus, gens prophetica, xxxix, 263. Propheta fuit Christi, xxvi, 312. Hois populi dicta et facta, propheta fuit, xxv, 525. Israheliticus mystice exponitur, xxxvii, 455. Nullus Christianorum a nomine Israel se putet extraneum, xi, 335; xii, 233. Multi ex Israel nati non Israelite; et contra, xii, 85, 86, 87. Senes Israel, qui ad novam vitam nati, et ad visionem Dei reparati, vii, 237. Israel sunt omnes fideles, xii, 233. Omnes sancti, xii, 61. Filii Ecclesiae, *ibid.* 68. Quicquid Israel contigit in Aegypto et deserto, ad mores Christianorum traditur, xxi, 319; xxxvii, 239, 240. Israelitarum captivitas et liberatio, figura captivitatis et liberationis Christianorum, iv, 438, 439. Israel eductus ex Aegypto, homo pro baptismum liberatus a peccato, xv, 330.

ISRAELI VISIO Dei promissa, xix, 49, 50. Israelis nomen promissionem visionis Dei in patria interpretat, vi, 171. Populus Dei in caelestis Jerusalem erit veraciter Israel, *ibid.* 406. Israelites vocabantur Circumcellionum fustes, vii, 226.

ITALIA Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

ITALIAE Prae magna a Graecia quondam nuncupata, ii, 362. Italia clades, xxxix, 342. Italia vastata a gladiatoriibus, ii, 474. Italiae flosa plecto clarissimus, ii, 474.

sinus commemoravit, xxxix, 159. Itali in sonis verborum Augustinum exagitant, et ab eo vicissim reprehenduntur, i, 210.

ITALI serenas hymes orant, i, 183. ITALICA prelorens femina, xxxix, 166, 246. *Fida notam* (38) *epistolam voluminis*, Augustinus ad ipsam epistola memoratur, xl, 202.

ITALICI philosophi ex ea parte Italiae, quae quondam Magna Graecia memorata est, nomen ducunt, ii, 362, 376. Italiae cum genio aeternum habuit Pythagoram Samium, *ibid.* Accessit-ne ad veritatem fidei Christiana? *ibid.*

ITER aliud est mortalitatis, aliud iter pietatis, xl, 500.

ITRACES, xxxi, 22.

J

JANUS interpretatur Sapiens, x, 196. Janus, id est Supplementarius, quia nascens fratris plantam tenuit, x, 31; xiii, 43; xvii, 190; xix, 47. Idem qui postea dictus Israel, xvii, 181. Interpretatur Videns Deum, xiii, 43. De duplii ejus nomine, xix, 47. diversis causis imposito, x, 31, 22. Unde Jacobus dictus est Israel, viii, 414. Novo nomine accepto, cur prius retinuerit, xix, 47, 48. Jacob et Esau constellationes, xxv, 150. Jacob et Esau una et eadem sors ex patre, ex matre, ex conceptu, ex ortu; diversa tantum ex Deo, xli, 71. Jacob an ex praesentia futurae voluntatis approbatus, xxxviii, 169. An electus ex praesentia futurae fidei, *ibid.* Dilixit in eo Deus non culpam quam delebat, sed gratiam quam donabat, *ibid.* 178. *Fide* ELECTO. Benedictiones datae Jacob et Esau, xvii, 177, 204.

JACOB et Esau duo populi, viii, 398; x, 284. Jacob Christianorum figura, ut Esau Judaeorum, xvii, 203, 204. Jacob significat spiritalis in populo Dei, vi, 152; xii, 281, 282; xvii, 170, 174. bonos Christianos, viii, 398. Esau carnaliter, xvii, 170, 174. Jacob benedictio, an sine dolo subrepta, et quid significat, iii, 384. Jacob sine dolo benedictionem accepit per dolum, vi, 152, 153; xvii, 181; xviii, 471. Jacob a mendacio defenditur, xvii, 187. Quondam impleta propheta illa, *Major serviet minori*, viii, 398; x, 273, 274.

Jacob somnium figura fuit, xix, 46. Angeli in seculis accedentes et descen-

descentes viri a Jacob quosnam significent, xi, 544, 545. Lapis unctus a Jacob, figura Christi, iii, 354. Lueta Jacob cum Angelo, xvii, 206, 207; xix, 47. Quid significet, xiii, 41, 42. Lueta Jacob cum Angelo, propheta de Christo, vi, 166, et de Christi passione, iii, 354. In persona Angeli Dominus loquitur cum Jacob, xlii, 42. Jacob praevalens Angelo, figura persecutorum praevalentis Christo, x, 90, 91. Jacob ungens lapidem figuram Christi prebet, xxiv, 197. Jacob figuram gestavit Ecclesiae, x, 79. Percussio in latitudine femoris, multitudinem non eruditionum significat, viii, 303. Jacob benedictus et claudus quid significet, iii, 353; xvii, 206; xix, 47. Benedictio, in his qui crediderunt claudicatio, in his qui non crediderunt, viii, 303. Varii colores in pseudibus Jacob, unde, xxx, 436. Jacob male pro crimine obijciuntur quatuor uxores, xxix, 49, 50, 51. Quo animo Jacob plures uxores accepit, iii, 354. Et quid uxores quatuor significaverit, xxix, 33. Jacob castitas, iii, 354; xxx, 51, 52. Quo loco anno Jacob in Aegyptum descendit, iii, 436, 436. Quo loco anno mortuus est, *ibid.* 437. Jacob filius Joseph benedicens, xii, 470, 471; xxi, 369. Jacob in filiis suis plerumque appellatur, vi, 207.

JACOBUS Domini frater, vel ex filius Joseph de alia uxore, vel ex cognatione Mariae matris ejus debet intelligi, xvii, 84.

JACOB et Mariani martyrum natalis, xx, 409.

JACOBUS, xli, 383.

JACOBUS et Timasius, xxxiii, 484.

ADOLESCENTES honestissime nati, x, 414, 415. Servi Dei boni, et honesti viri, xxxiv, 88. Pelagii aliquando discipuli et dilectores, xxxvii, 74, 89, 90. Pelagii exhortatione saeculo mundum remisissent, et continentes vixerunt, xi, 402, 414, 415. Opera Augustini revocantur ab errore Pelagii, *ibid.* 402. Augustinum rogant, ut librum quem Pelagii esse affirmant refellat, *ibid.* 402, 415, 481. Gratias agunt Augustino pro scripto ipsius libro de natura et gratia, *ibid.* 300. Eorum epistola laudatur, xi, 402.

JACANTIA, quid, iii, 73, 193. Jactantia pestis ultima et ceteris nocentior, i, 167. Jactantia in ipsis sordibus licentiosus, xiv, 297. Jactantiam multos liberos et martyres facit, xvi, 318, 319. Tolle jactantiam, et omnes homines quid sunt, nisi homines? ii, 231.

JACTURA honorum tuorum non est tibi ablatus qui dedit, quamvis ablatus sit quid dedit, vii, 475.

JACULATORIA oratio. Fratres in Aegypto crebras quidem orationes, sed brevissimas, et rapidam quodam modo jactulas habent, xxxix, 478.

JADEA a Midia, xxxi, 432, 433.

JANNES et Mambres Moisi restiterunt, xxii, 387.

JANICULUS montis hodie Montorium vocatur, ii, 140.

JANICULUS urbs, ii, 313.

JANUS diis per quos intrat et regnat inimicus, cupiditas et timor, xxvi, 208.

JANUARIAS kalendas Romanae urbis consules ac magistratus festis annalibus renovant, ut vocabulorum consulum series renovaretur addidit, xxix, 892. *Fide* KALENDARUM ET JANUARIUS.

JANUARIUS, xxxii, 202, 203.

JANUARIUS episcopus, xl, 383, 424.

JANUARIUS Donatista episcopus, xxxii, 430, 473; xxxix, 140.

JANUARIUS a Vico Cassaris, xxxi, 415.

JANUARIUS a Lambese, xxxi, 397.

JANUARIUS Muzulesis, xxxi, 421.

JANUARIUS fossor, xxxii, 408.

JANUARIUS perlator epistole Augustini ad Paulinum, xl, 480.

JANUARIUS ad ejuis inquisitiones libri duo, xxxviii, 480; xli, 533.

JANUARIUS presbyter proprium contra legem monasterii retinuit, xxxi, 349, 350. Testamentum fecit, *ibid.*

JANUARIUS a Jano appellatus est, xviii, 468, et Jano dedicatus est, ii, 317. Januarius kalendarius solemnitas, xx, 43, 44, 49, 50, 51. Superstitiones, *ibid.* 43, 50, 51, 53. Januarius kalendas non sinit superstitiones constrictae, pronome Augustinus, *ibid.* 43. Januarius kalendis aut jejunandum, aut saltem sobrie prandendum, xx, 51.

JANUS cur bifrons fingitur, ii, 318, et quadrifrons, *ibid.* Janus ceteris diis non selectis est innocentiior, *ibid.* 313. Non recte distinguitur a Deo Tertio, *ibid.* 318, et a Jove, *ibid.* 322, 323. Cur Jovi preponatur, *ibid.* 319. Ad Janum pertinent rerum initia, *ibid.* 316. Janus est mundus, *ibid.* 316, 321. Jani portae in bello aperte, in pace clausae erant, *ibid.* 119.

JANUS Latitudo interpretatur, iii, 288.

JANUS ut doctissimus vir ab Ariano laudatus, xxi, 350.

JANUS filius Triopae regis Argivorum, relictus in deorum numerum, iii, 439, 440.

JANUS civitas, qua destructa, edificata est Jerusalem, ix, 128, 194.

JANONIAS interpretatur Preparatio Dei, xlii, 410. Jechonias Christi figura, xviii, 117.

JESU pro nonnulla obedientia, quam pro cupiditate suae dominationis exhibuit, mercedem remanitorum regni temporalis accepit, xxvi, 474.

JEJUNIUM Christi spirituale, viii, 25; ix, 326.

JEJUNIUM magnum opus, Christianum opus, x, 298. Nil est jejunium utilius ad salutem, xxvii, 135. Jejunio jugenda sunt opera misericordiae, *ibid.* Jejunandum non solum corpore, sed et mente, *ibid.* 332. Jejunium Christianum, quod, xiv, 319. Jejunium nostrum sine diversum a jejunio Pagano-

rum, Judaeorum et hereticorum, xxvii, 183. Jejunium quia intentionibus observandum, xvii, 237. Qui jejunant ut prandant latius, negotium ventris agunt,